

VYSOKÁ ŠKOLA BÁŇSKÁ – TECHNICKÁ UNIVERZITA OSTRAVA
EKONOMICKÁ FAKULTA

KATEDRA VEŘEJNÉ EKONOMIKY

Město Ostrava a jeho správa
Ostrava city and its Administration

Student: Lenka Kuzníková
Vedoucí bakalářské práce: RNDr. Jiří Kovář

Ostrava 2010

VŠB - Technická univerzita Ostrava
Ekonomická fakulta
Katedra veřejné ekonomiky

Zadání bakalářské práce

Student: **Lenka Kuzníková**

Studijní program: B6202 Hospodářská politika a správa

Studijní obor: 6202R055 Veřejná ekonomika a správa

Specializace: 02 Veřejná ekonomika a správa

Téma: **Město Ostrava a jeho správa**
Ostrava City and its Administration

Zásady pro vypracování:

1. Úvod
 2. Statutární města v ČR
 3. Profil města Ostravy
 4. Organizace a řízení města
 5. Závěr
- Seznam zkratk
Prohlášení o využití výsledků bakalářské práce
Přílohy

Seznam doporučené odborné literatury:

EXNER, J. *Obce, města, městské části – O místní veřejné správě a její dekoncentraci statutárními vyhláškami v územně členěných městech*. 1. vyd. Praha: Libri, 2004. 408 s. ISBN 80-7277-289-9.

ČERNÝ, J.; JANOTA, J. *Veřejný pořádek aneb co trápí starosty*. 1. vyd. Praha: Linde, 1999. 550 s. ISBN 80-7201-171-5.

KOLEKTIV AUTORŮ. *Dějiny Ostravy*. 1. vyd. Ostrava: Sfinga, 1993. 811 s. ISBN 80-85491-39-7.

Formální náležitosti a rozsah bakalářské práce stanoví pokyny pro vypracování zveřejněné na webových stránkách fakulty.

Vedoucí bakalářské práce: **RNDr. Jiří Kovář**

Datum zadání: 20.11.2009

Datum odevzdání: 07.05.2010

doc. Ing. Petr Tománek, CSc.
vedoucí katedry

prof. Dr. Ing. Dana Dluhošová
děkanka fakulty

Prohlášení

Místopřísežně prohlašuji, že jsem celou práci, včetně příloh, vypracovala samostatně pod vedením RNDr. Jiřího Kováře, a že jsem v seznamu literatury uvedla všechny použité literární a odborné zdroje.

V Ostravě dne 7. května 2010

Lenka Kuzníková

OBSAH

1. Úvod	1
2. Statutární města	3
2.1. Obce s rozšířenou působností a přenesené kompetence ..	5
3. Profil města Ostravy	7
4. Organizace a řízení města	11
4.1. Exkurz do historie správy města	11
4.2. Organizace a řízení Ostravy	15
4.2.1. Statut města Ostravy	15
4.2.2. Celoměstské orgány	17
4.2.3. Služby občanům	22
4.2.3. Orgány městských obvodů	29
4.3. Analýza výkonů přenesené působnosti městských obvodů ..	31
4.3.1. Zdroje dat	31
4.3.2. Vyhodnocení získaných údajů	32
4.4. Analýza počtu vedených řízení MOb v jednotlivých oblastech přenesené působnosti.....	36
4.5. SWOT analýza	37
5. Závěr	41
5.1. Navrhované varianty	43
5.1.1. Varianta 1	43
5.1.2. Varianta 2	44
5.1.3. Varianta 3	44
5.1.4. Varianta 4	45
Poznámky	46
Seznam zkratk	47
Seznam použité literatury	48
Prohlášení o využití výsledků bakalářské práce	49
Seznam příloh	50
Příloha č. 1	51
Příloha č. 2	58

1.Úvod

Téma bakalářské práce Organizace a řízení statutárního města Ostravy mne zaujalo jednak tím, že při jeho zpracování mohu uplatnit teoretické znalosti o fungování veřejné správy v České republice získané během studia a na konkrétním příkladu své znalosti dále prohloubit a zároveň přispět názorově k tolik diskutované otázce ekonomického hlediska územně členěného města, ve kterém žiji a vychovávám své děti.

Bakalářská práce je koncipovaná podle zadané osnovy a klade si za cíl podat informativní přehled o vývoji a současném stavu organizace a řízení města a na základě získaných materiálů a zkušeností pokusit se o hodnotící pohled na uvedenou problematiku na konkrétním příkladu statutárního města. Využívá benchmarkingových dat k drobnému srovnání nákladů na výkon státní správy se statutárním městem Brno, které mnohdy společně s Ostravou vyjednávalo na Ministerstvu vnitra výši příspěvku státu na výkon státní správy pro obě statutární města.

Východiskem práce je teoretická část, která seznamuje s organizací veřejné správy v České republice, s pojmem obec, statutární město, obec s rozšířenou působností a pokusí se vymezit základní rozdíl mezi obcí a statutárním městem.

V současnosti je totiž pro Českou republiku charakteristické, že je zajišťována dvěma komplementárními částmi. Je to :

- státní správa představující systém orgánů, které si pro výkon veřejné správy zřizuje přímo stát, a také je bezprostředně řídí,
- samospráva vykonávaná subjekty od státu odlišnými, zejména veřejnoprávními korporacemi, které fungují na územním principu. A to jsou obce jako základní územní samosprávné celky a kraje jako vyšší územní samosprávné celky.

Práce věnuje pozornost také historii správního vývoje, neboť v této souvislosti lze pozorovat výrazně se měnící podmínky praktického chodu a fungování obcí a krajů při výkonu územní veřejné správy, což samozřejmě

souvisí se změnou vymezených kompetencí výkonu veřejné správy příslušných územních samospráv.

Následně se práce obrací k problematice organizace a řízení statutárního města, výkonu přenesené a samostatné působnosti MOB a to na příkladu statutárního města Ostravy.

Pro pochopení a hodnocení způsobu organizace a řízení města je nutné znát profil města. Proto je v práci stručně nastíněn také profil města Ostravy jako výchozí platforma pro hodnocení organizace a správy města.

Předkládané téma vychází z literatury k všeobecné problematice veřejné správy, z příslušné platné legislativy, využívá informací uvedených ve výročních zprávách o hospodaření a činnosti města, informací oficiálních webových stránek města a informací poskytnutých jednotlivými odbory magistrátu statutárních měst Ostravy a Brna.

Při zpracování zvolené tematiky bylo použito zejména metody popisu, analýzy a syntézy i metody srovnávací pomocí již zmíněných benchmarkingových dat a v neposlední řadě také SWOT analýzy.

2. Statutární města v ČR

Statutární města jsou v českém modelu veřejné správy jen zvláštní skupinou obcí. Proto pro ně platí všechna obecná ustanovení Ústavy a navazujících zákonů (zákon o obcích, o volbách, o obecní policii, rozpočtová pravidla územních rozpočtů atd.). To znamená, že to jsou:

- územní jednotky,
- jsou trvale obydlené občany obce,
- a tito občané si vytvářejí pro jejich správu soustavu správních orgánů: volí členy zastupitelstva města a členy zastupitelstva městských obvodů. Statutární město i městské obvody zřizují své orgány, které vykonávají samostatnou a přenesenou působnost.

Postavení a působnost města vymezuje zákon č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů (dále jen zákon o obcích).

Obec je základním územním společenstvím občanů, je veřejnoprávní korporací, má vlastní majetek a vystupuje v právních vztazích svým jménem a nese odpovědnost, která z těchto vztahů vyplývá. Obec jako základní územní samosprávný celek je součástí vyššího územního celku – kraje. Obec pečuje o všestranný rozvoj svého území a o potřeby svých občanů. Při plnění těchto úkolů chrání také veřejný zájem. Samosprávy mají poměrně značný prostor utvářet „svou“ veřejnou politiku a způsob, jakým k tomu přistupují, podmiňuje úspěšnost celkového fungování samosprávy, jakož i spokojenost občanů.

Statutární města se od ostatních obcí odlišují jednak věcně - jejich území se může členit na městské obvody nebo městské části s vlastními orgány samosprávy. Model územně členěného statutárního města je pozitivní v tom, že dochází k určité decentralizaci výkonu samosprávných činností a činností správních, jednak k užšímu propojení volených zástupců samosprávy s voliči. Diskutovanou otázkou však zůstává míra efektivnosti a hospodárnosti vynakládaných finančních prostředků na tento systém řízení a zároveň i zástupnost samosprávy jednotlivých území

města v nejvyšším orgánu města. Po stránce formální se statutární města odlišují tím, že v čele stojí nikoli starosta, ale primátor, funkci místostarosty zde plní náměstek primátora, orgánem statutárního města je mimo jiné magistrát.

Podle odst. 1 § 4 výše uvedeného zákona je Ostrava jedním z 23 statutárních měst. Statutárními městy v ČR jsou dále: Kladno, České Budějovice, Plzeň, Karlovy Vary, Ústí nad Labem, Liberec, Hradec Králové, Pardubice, Jihlava, Brno, Zlín, Olomouc, Přerov, Chomutov, Děčín, Frýdek-Místek, Opava, Havířov, Most, Teplice, Karviná, Mladá Boleslav.

Statutární město je samostatně spravováno zastupitelstvem města. Zastupitelstvo města může zřídit jako své orgány výbory. Výbory nemají žádnou rozhodovací pravomoc, jsou to orgány iniciativní a kontrolní a plní úkoly, kterými je pověřil zastupitelstvo města a jemu jsou také ze své činnosti odpovědné. Zastupitelstvo by mělo svým výborům alespoň rámcově určit náplň činnosti a specifikovat úkoly, kterými je zastupitelstvo na určité časové období pověřil. To však nevylučuje, aby výbory nepředkládaly zastupitelstvu návrhy a podněty své činnosti. Počet členů výborů je vždy lichý. Zastupitelstvo zřizuje vždy výbory finanční a kontrolní.

Rozhodování ve věcech samostatné působnosti je výhradní věcí volených samosprávných orgánů města a městských obvodů. Rozhodování ve věcech přenesené působnosti při výkonu státní správy činí úředníci magistrátu a úřadů městských obvodů, kteří mají k rozhodování v oblasti své působnosti odbornou způsobilost ověřenou složením zkoušky zvláštní odborné způsobilosti. V rámci přenesené působnosti statutární město odpovídá za výkon státní správy v činnostech, jejichž rozsah je vymezen zvláštními zákony. Jedná se zejména o oblast zdravotnictví, školství, sociální péče, územního plánování, agendy stavebního úřadu, matričního úřadu, živnostenského úřadu, orgánu silničně správního, vodohospodářského, ochrany životního prostředí a další.

Dalšími orgány statutárního města jsou rada města, primátor, už výše zmíněný magistrát a zvláštní orgány města.

Orgánem statutárního města je též komise, jestliže jí byl svěřen výkon přenesené působnosti. Orgánem města je i městská policie.

Městský obvod nebo městská část je organizační jednotkou města a lze je ve statutárním městě zřídit nebo zrušit na základě rozhodnutí zastupitelstva města. Rozhodnutí orgánů městského obvodu nebo městských částí vydaná ve správním řízení přezkouvává magistrát, je tedy odvolacím orgánem.

2.1. Obce s rozšířenou působností a přenesené kompetence

Zákonem o stanovení obcí s pověřeným obecním úřadem a stanovení obcí s rozšířenou působností byl definován nový typ obcí, tzv. obce s rozšířenou působností.

Obce s rozšířenou působností jsou obcemi, na které byla přenesena velká část kompetencí okresních úřadů, které k 31. prosinci 2002 ukončily svoji činnost. Na vytváření správních obvodů obcí s rozšířenou působností, které jsou stanoveny vyhláškou Ministerstva vnitra, se pak podílela většina obcí České republiky.

Na obecní úřady s rozšířenou působností se přenáší výkon státní správy např. na úseku :

- ▶ evidence obyvatel,
- ▶ vydávání občanských průkazů a cestovních dokladů,
- ▶ řidičských průkazů, vedení registru motorových vozidel,
- ▶ vodoprávního řízení,
- ▶ odpadového hospodářství,
- ▶ ochrany životního prostředí,
- ▶ státní správy lesů,
- ▶ myslivosti a rybářství,
- ▶ dopravy a silničního hospodářství,
- ▶ dávek a služeb sociální péče,
- ▶ sociálně právní ochrany dětí,
- ▶ péče o staré a zdravotně postižené občany,

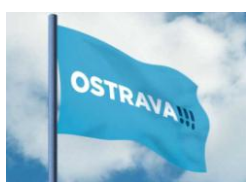
- péče o nepřízpůsobivé občany.

Pro přenos působností byla zvolena následující kritéria: dostupnost pro občany, efektivnost, kvalita a hospodárnost výkonu veřejné správy na příslušném stupni, četnost vydaných prvoinstančních rozhodnutí na jednotlivých úsecích státní správy, náročnost přenášených působností na kvalifikovanost zaměstnanců úřadu z hlediska zajištění lidských zdrojů pro tuto činnost, omezení přenosu prvoinstančního zvyšování rozsahu odvolacího řízení na ústředních správních úřadech, snaha přenést výkon působnosti s větší frekvencí, které mají přímou vazbu k občanovi, na nejnižší, tj. obecní úroveň, a některé další působnosti především s menší frekvencí.

3. Profil města Ostravy

Předpokladem pro pochopení a posouzení organizace a řízení města je znalost profilu města. Proto se v bakalářské práci zmiňuje poloha a přírodní podmínky, stručná historie města a jeho správní vývoj, obyvatelstvo, ekonomická základna, urbanistická struktura a v neposlední řadě si práce všímá kulturní a společenské funkce města.

Statutární město si velmi slibuje od nového loga, které bylo speciálně pro toto město vytvořeno, a má se stát podnětem pro nový dynamický rozvoj Ostravy a jeho občanů. Nové logo města OSTRAVA!!! je marketingovou značkou, kterou se město prezentuje před veřejností v České republice i zahraničí. Heraldický znak města bude užíván výjimečně při oficiálních příležitostech.

Podobu loga tvoří název města se třemi vykřičníky, které vyjadřují dynamiku, energii a sebevědomí města, jeho obyvatel. Světle modrá barva v základním provedení v názvu OSTRAVA vychází z heraldické tradice a je doplněna tmavomodrou barvou pro akcentované vykřičníky. Logo města je netradiční, trochu provokativní, proto zaujme a uvízne v paměti. Grafické ztvárnění připouští i jiné barevné varianty, ale také umožňuje použití i samotných vykřičníků.¹⁾

Ostrava leží na soutoku Odry, Ostravice, Opavy a Lučiny v údolí Moravské brány, která je průchozím místem mezi horstvy Beskyd a Jeseníků. Rozlohou a počtem obyvatel je Ostrava třetím největším městem České republiky, k 31.12.2009 čítá 314 467 obyvatel.²⁾ Má strategickou polohu – nachází se 10 kilometrů jižně od státní hranice s Polskem a 50 kilometrů západně od hranice se Slovenskem. Od hlavního města Prahy je vzdálena 360 km, 170 km od Brna, 90 km od polských Katovic a 310 km od Vídně. Je významným dopravním uzlem a důležitou spojnici v rámci evropského koridoru. Strategickou polohu města zvýrazňuje také blízkost letiště a rozvíjející se letecké spojení se světem.

Na současnou hustou silniční síť navazuje dálnice D47 a její úplné dokončení je jedním z významných předpokladů pro dynamický rozvoj Ostravy a celého regionu. Hromadná doprava osob v rámci města je z větší části zajišťována Dopravním podnikem města Ostravy – délka provozní sítě je 476 km, k dispozici je 674 vozidel, z nichž asi pětina je nízkopodlažních.³⁾

Trvalé osídlení lokality dnešní Ostravy dokládají mnohé archeologické nálezy z doby před 25 000 lety. První písemná zmínka o osadě Ostrava je zaznamenána v listině papeže Řehoře IX. z roku 1229, samotné město bylo založeno v roce 1267.

V první polovině 16. století postavení Ostravy posílilo díky rozvoji řemeslné výroby, především soukenictví, tkalcovství a krejčovství. Oživení hospodářského života na Ostravsku přinesl objev uhlí v roce 1763 v údolí Burňa v Polské Ostravě. Přesto s pravidelnou těžbou začal majitel panství František Josef hrabě Wilczek až v roce 1787. Připojení Haliče k monarchii v roce 1772 umožnilo rozšíření obchodu s dobytkem a částečně podnítilo hospodářský rozvoj. Prudký růst aglomerace nastartovalo v roce 1828 založení železáren ve vsi Vítkovice. Napojení na Severní dráhu Ferdinandovu v roce 1847 prostřednictvím nádraží ve Svinově a Přívoze způsobilo, že Ostrava se ve druhé polovině 19. století stala jedním z nejvýznamnějších průmyslových středisek rakousko-uherské monarchie. Rozkvět průmyslu vyvolal i příliv obyvatelstva. V roce 1830 žily v Moravské Ostravě necelé dvě tisícovky lidí, za padesát let přesáhl jejich počet 13 tisíc. Výrazně se zvýšil podíl německy a polsky mluvícího obyvatelstva. Hlavně přistěhovalci obsadili řadu dělnických kolonií v Polské Ostravě.

Po roce 1945 a v průběhu padesátých let 20. století se Československo orientovalo na rozvoj hornictví, ocelářství a dalších oborů těžkého průmyslu. Jeho centrem se stala Ostrava, v té době nazývána „město uhlí a železa“ nebo také „ocelové srdce republiky“. V roce 1949 se začalo se stavbou rozsáhlého průmyslového komplexu Nová huť v

Ostravě-Kunčicích. Masivní podpora těžkého průmyslu znamenala příliv nových pracovních sil do Ostravy a okolí.

V tehdejších okrajových čtvrtích města postupně vyrostla řada nových sídlišť, především Poruba, Zábřeh, Hrabůvka, později Výškovice a Dubina.

Díky svému historickému vývoji není Ostrava typem kompaktního města, ale spíše složitým, prostorově nespojitým městským systémem. Jeho nekompaktnost byla zajisté jedním z podnětů pro početný vznik městských obvodů.

Významným rysem města je existence vysokokapacitních obytných a průmyslových zón, které se v některých případech úzce prolínají a do značné míry omezují svůj další rozvoj.

Obytná a občanská zástavba je soustředěna do několika výrazných celků – subcenter, kterými jsou zejména městské centrum, jižní a západní část města. Tyto tři základní obytné části a zároveň jejich některé vnitřní celky jsou často odděleny volnými, funkčně nevyužitými prostory jako důsledek poddolování, komunikačními koridory nebo prostory výrobních areálů. Nekompaktnost města se odrážela také v jeho historickém správním vývoji.

Ostrava plní funkci přirozeného spádového centra pro širší aglomeraci, zajišťuje regionální administrativní funkce, je sídlem významných školských zařízení, místem kulturních, sportovních a volnočasových aktivit pro obyvatelstvo aglomerace. Jsou zde lokalizována vysoce kvalitní zařízení zdravotní péče.

V současnosti je Ostrava jako metropole regionu spojována s tradičními obory metalurgie a strojírenství, nástupem automobilového průmyslu a novými investory. Do popředí se stále více dostávají IT obory. Město se potýká s nedostatečnou kapacitou technické infrastruktury zejména u rozvodné sítě elektrické energie a s vysokou mírou znečištění ovzduší. Ve struktuře místního průmyslu chybí dostatek odvětví s vysokou přidanou hodnotou, která by mohla táhnout ekonomiku v budoucnu.

Ve městě jsou postupně připravovány a realizovány významné developerské projekty, které do budoucna výrazně změní jeho tvář

(například Nová Karolína, nová dopravní řešení s návazností na dálnici, Nové Vítkovice apod.). Zde se v současnosti nabízí otázka, jak se právě do této oblasti promítne celosvětová krize a s ní související recese nebo zpomalení rozvoje.

Ostrava má velký potenciál v lidských zdrojích, ale jejich kvalita a struktura není pro její potřeby zcela vyhovující. Bez ohledu na stav místní a národní ekonomiky se Ostrava v rámci České republiky stále drží mezi regiony s vysokou nezaměstnaností. Na jedné straně je zde velký podíl dlouhodobě nezaměstnaných a osob s nižšími úrovněmi vzdělání, na druhé straně existuje vysoká poptávka po kvalifikovaných pracovnících v technických oborech, které v Ostravě vždy dominovaly. Tuto situaci částečně řeší absolventi místní technické univerzity, avšak jejich počet je ve srovnání s potřebami nedostatečný. Na úrovni středního školství je situace ještě horší. Na problémy a požadavky trhu práce reagují různé iniciativy a realizují se první projekty, jejichž cílem je opět přitáhnout zájem studentů o technické obory. Město se snaží vyvíjet aktivity, které vytvářejí prostor pro zvýšení kvality lidských zdrojů v Ostravě a jejím okolí, pro které plní roli metropole.

Pro turisty je dnes Ostrava nejzajímavější v době konání velkých kulturních či sportovních událostí, jakými jsou Colours of Ostrava, loutkářské finále Spectaculo Interesse, Folklor bez hranic, Janáčkův máj nebo atletický mítink Zlatá tretra či tenisový turnaj David's Cup a další. I přesto tyto akce a množství ostravských industriálních památek, rozsáhlou zoologickou zahradu, vhodných prostor pro pořádání výstav, možností pořádání kongresové turistiky a blízkost Beskyd je turistický ruch stále nižší, než by si Ostrava zasloužila. Současný rozvoj města a celého Moravskoslezského kraje, pro který je Ostrava hlavním městem, a s ním spojená realizace některých významných projektů by měly zvýšit v budoucnu turistickou atraktivitu města. Skloňovaný pojem kvalita života obsahuje nejen oblast zdravotních a sociálních služeb, ale také bydlení a trávení volného času. Pro obyvatele Ostravy i širšího regionu je ve městě dobrá dostupnost ambulantní i lůžkové zdravotní péče, v mnoha

případech je specializované zdravotnictví na špičkové úrovni. Na druhou stranu se Ostrava dlouhodobě potýká s nedostatkem kvalifikovaného zdravotního personálu. Jsou to zejména lékaři specializovaní na civilizační choroby a trendy spojené se stárnutím populace (např. geriatric, psychiatrie atd.), stejně tak jako s nepříznivým zdravotním stavem obyvatel v důsledku dlouhodobě zhoršené úrovně životního prostředí.

V Ostravě se nachází velký počet průmyslových areálů s ukončeným provozem, které jsou nebezpečné pro různé složky životního prostředí a zároveň omezují svojí polohou další využití území či narušují estetický prostor města. Rozvoj některých území je rovněž limitován následky průmyslové činnosti, jako jsou např. výstupy metanu. Značně problematickou složkou životního prostředí je znečištěné ovzduší, k němuž přispívají už v minulosti hutní průmysl a koksárenství a v současnosti stále více se rozvíjející automobilová doprava. Pro město byla zpracována hluková mapa a jak se ukázalo, právě silniční doprava je největším producentem hluku, jehož nadlimitnímu celodennímu obtěžování je vystaveno 11 % obyvatel.

Město čítá převahu bytů panelového typu, s růstem životní úrovně a změnou způsobu života však rostou nároky na standard bydlení, zvyšuje se poptávka po kvalitě. Město se soustřeďuje převážně na rekonstrukci staršího bytového fondu a regeneraci sídlišť, nová bytová výstavba se ve větší míře nezahajuje.

4. Organizace a řízení města

4.1. Exkurz do historie správy města

Vytvoření Československé republiky v říjnu 1918 výrazně ovlivnilo i změny ve správě území a obcí. Do konce října se konaly ustavující schůze okresního národního výboru pro moravskoostravský okres v čele s Janem Prokešem a Okresního národního výboru ve Slezské Ostravě, který rovněž vedl zástupce sociálnědemokratické strany Petr Pavlán. Úkolem obou národních výborů bylo zajištění demokratizace obecní správy.

Rozvoj obcí ostravské aglomerace, přibližně stejná sídelní struktura a intenzita zástavby se staly již v dubnu 1919 podnětem k jednání o vytvoření tzv. Velké Ostravy. Zástupci 15 moravských a slezských obcí na nich stanovili základní pravidla jednotného správního a hospodářského řízení a 24. září 1919 předložili návrh zákona o sloučení v Horní město Ostravu.

1. ledna 1924 se spojilo pouze 7 moravských obcí – Moravská Ostrava, Přívoz, Mariánské Hory, Vítkovice, Hrabůvka, Nová Ves, Zábřeh nad Odrou – v jeden celek nazvaný Moravská Ostrava. Město je tak řízeno centralizovaně.

Správní uspořádání platilo v této podobě až do roku 1941. Vládním nařízením č. 236, jímž se prohlašuje město Moravská Ostrava za město se zvláštním statutem, bylo s platností od 1. července 1941 do Moravské Ostravy začleněno 8 obcí z politického okresu frýdeckého – Heřmanice, Hrušov, Kunčice n. Ostravicí, Kunčičky, Michálkovice, Muglinov, Radvanice, Slezská Ostrava a 4 z politického okresu moravskoostravského – Hrabová, Nová Bělá, Stará Bělá, Výškovice. Název i přes připojení části slezských obcí zůstal i nadále Moravská Ostrava. Městu byl udělen statut a také svěřeny pravomoci zrušeného okresního úřadu.

Tyto pravomoci vykonávalo prostřednictvím Magistrátu města Moravské Ostravy a jako město se zvláštním statutem byla Ostrava podřízena přímo Zemskému úřadu v Brně. Činnost magistrátu byla

ukončena 29. dubna 1945 a vládním nařízením č. 4 ze dne 5. 5. 1945 bylo zahájeno budování systému národních výborů. Následně byly vytvořeny první obvodní rady a začíná dvoustupňové řízení města.

Na základě zákona č. 142/1949 Sb., o výkonu lidové správy v sídlech krajů, byl z iniciativy Ústředního národního výboru Ostrava vytvořen jeden okres pro území města, které bylo sídlem krajského národního výboru, a Jednotného národního výboru Ostrava. Jednotný národní výbor vykonával i působnost městského národního výboru. Uvedeným zákonem ztratila Ostrava postavení statutárního města.

Organizace a působnost národních výborů nově upravovaly zákony vydané 3. března 1954 – ústavní zákon č. 12/1954 Sb., zákon č. 13/1954 Sb., o národních výborech, a zákon č. 14/1954 Sb., o volbách do národních výborů. Národní výbory byly deklarovány jako volené místní orgány státní moci. Zákon upravoval dosavadní způsob správy města Ostravy. Jednotný národní výbor, který v sobě zahrnoval pravomoci okresního národního výboru a městského národního výboru, byl přeměněn na městský národní výbor převážně s funkcí okresního národního výboru a funkce městského národního výboru byla svěřena obvodním národním výborům. Do okresu Ostrava byly vládním nařízením začleněny obce Poruba a Pustkovec.

Další změnu přineslo osamostatnění tří místních částí – Nové Bělé, Staré Bělé a Vyškovic. Městský národní výbor Ostrava i nadále řídil činnost 30 městských národních výborů okolních venkovských obcí a od 4. prosince 1955 i městského národního výboru nového sídlištního města Havířova. Po květnových volbách 1954 v Ostravě vzniklo 15 obvodních národních výborů.

K celostátním významným změnám v územní organizaci a v pravomoci národních výborů došlo po vyhlášení zákona č. 36/1960 Sb., o územním členění státu, a zákona č. 65/1960 Sb., o národních výborech. Jeho realizací k 1. červenci 1960 byl zrušen okres Ostrava-venkov. Tři obce tvořící tento okres- Bartovice, Hrabová, Martinov - se staly místními částmi Ostravy a ostatní připadly do sousedních okresů.

K radikálnímu snížení došlo v počtu obvodních národních výborů. Bylo vytvořeno jen 8 správních obvodů, čímž bylo v podstatě deklarováno, že přílišná decentralizace města nebyla ku prospěchu věci.

Zákon o městě Ostravě vstoupil v platnost k 1. červenci 1969. Již koncem června schválilo plenární zasedání městského národního výboru Statut města Ostravy. Město tvořilo samostatnou územně správní jednotku složenou z 25 městských částí spojených do 8 obvodů k nimž v roce 1966 přibýly Výškovice.

Orgánem státní správy se stal Národní výbor města Ostravy, kterému byl svěřen výkon státní správy v rozsahu okresních národních výborů. V čele města stal primátor.

V listopadu 1971 bylo území města rozděleno na 4 obvody:

Ostrava 1 – katastrální území Moravská Ostrava, Přívoz, Mariánské Hory, Nová Ves, část Zábřehu -Hulváky, část k. ú. Vítkovice,

Ostrava 2 – k. ú. Slezská Ostrava, Bartovice, Heřmanovice, Hrušov, Kunčice nad Odrou, Kunčičky, Muglinov, Radvanice,

Ostrava 3 – k. ú. Zábřeh, Hrabová, Hrabůvka, Výškovice, část k. ú. Vítkovice

Ostrava 4 – k. ú. Poruba, Svinov, Martinov, Pustkovec, Třebovice.

V letech 1975 pak byly k městu připojeny další obce z okresů Opava, Nový Jičín a Frýdek Místek. Do roku 1990 probíhaly jen dílčí změny. Název místní části Kunčice nad Ostravicí byl v roce 1983 zjednodušen na pouhé Kunčice. K 1. lednu 1984 v souvislosti s výstavbou nového sídlištního komplexu vznikla nová městská část Dubina jako součást obvodu Ostrava 3.

Od roku 2003 se Ostrava stala ze zákona obcí s rozšířenou působností a na základě vyhlášky MV ČR vznikl správní obvod Ostrava, do něhož spadá 12 obcí.

4.2. Organizace a řízení Ostravy

V roce 1990 po zrušení národních výborů vzniklo z vůle občanů 22 městských obvodů. Tam, kde se nenašla aktivní skupina občanů, obvod nevznikl nebo se utvořil až později, jako tomu bylo u městského obvodu Plesná.

V současné době se statutární město Ostrava územně člení na 23 městských obvodů o celkové rozloze 214 m² a s celkovým počtem obyvatel 314 467. ⁴⁾

Jsou to: Moravská Ostrava a Přívoz, Slezská Ostrava, početně nejsilnější městský obvod Ostrava –Jih, Poruba, Nová Bělá, Stará Bělá, Pustkovec, Vítkovice, Mariánské Hory a Hulváky, Petřkovice, Lhotka, Hošťálkovice, Nová Ves jako početně nejmenší městský obvod se 668 obyvateli, Proskovice, Michálkovice, Radvanice a Bartovice – obvod nejvíce zasažený nízkou kvalitou ovzduší, Krásné Pole, Martinov, Polanka nad Odrou, Hrabová, Svinov, Třebovice, Plesná vzniklý jako dvacátý třetí městský obvod v roce 1991. Stručná charakteristika včetně zastupitelstvem města udělených znaků městských obvodů je uvedena v příloze č. 1.

4.2.1. Statut města Ostravy

Dělbou kompetencí mezi orgány města a orgány městských obvodů vymezuje obecně závazná vyhláška č. 11/2000, Statut města Ostravy, ve znění pozdějších změn a doplňků. Statut zejména stanovuje:

- a) výčet jednotlivých městských obvodů a vymezuje jejich území,
- b) pravomoc orgánů města na úseku samostatné a přenesené působnosti,
- c) pravomoc orgánů městských obvodů na úseku samostatné i přenesené působnosti,
- d) vzájemnou součinnost mezi orgány města a orgány městských obvodů,

- e) zdroje peněžních příjmů městských obvodů a druhy výdajů v souvislosti s plněním úkolů v samostatné a přenesené působnosti,
- f) způsob projednávání návrhů obecně závazných vyhlášek a nařízení města s městskými obvody a způsob jejich zveřejňování,
- g) způsob projednávání územně plánovací dokumentace města a programu rozvoje města,
- h) majetek města, který se svěřuje městským obvodům, a rozsah oprávnění městských obvodů při nakládání s tímto majetkem,
- i) rozsah oprávnění městských obvodů zakládat, zřizovat a rušit právnické osoby a organizační složky.

Statut řeší též další záležitosti, jestliže tak stanoví zákon o obcích nebo zvláštní zákon.

Vedle realizace úkolů v oblasti samostatné působnosti, tj. v oblasti vlastní obecní samosprávy, plní statutární město Ostravy i úkoly státní správy, které na ni byly přeneseny státem, tedy vykonává tzv. přenesenou působnost.

Mimo přenesené působnosti v základním rozsahu vykonává statutární město Ostrava od 1. 1. 2003 i působnost obce s rozšířenou působností, a to i pro jiné obce – Klimkovice, Šenov, Vratimov, Čavisov, Dolní Lhotu, Horní Lhotu, Starou Ves nad Ondřejnicí, Zbyslavice, Olbranice, Václavovice, Velkou Polom, které tvoří tzv. správní obvod Ostrava s celkem asi 28 000 obyvateli (viz příloha č. 1).

V rámci přenesené působnosti odpovídá město Ostrava za výkon státní správy v činnostech, jejichž rozsah je vymezen zvláštními zákony. Jedná se zejména o oblast zdravotnictví, školství, sociální péče, územního plánování, stavebního řádu, matričního a živnostenského úřadu, orgánu silničně-správního, vodohospodářského, ochrany životního prostředí.

Občané statutárního města volí členy zastupitelstva města a členy zastupitelstva městských obvodů. Statutární město a městské obvody zřizují své orgány, které vykonávají samostatnou i přenesenou působnost.

4.2.3. Celoměstské orgány

Zastupitelstvo města Ostravy je nejvyšším orgánem městské samosprávy. Volí z řad svých členů primátora, jeho náměstký a další členy rady města, stanovuje počet dlouhodobě uvolněných členů zastupitelstva, zřizuje a zrušuje výbory a volí jejich předsedy a další členy a vykonává další činnosti dle zákona o obcích. Zastupitelstvo je také oprávněno udělovat čestné občanství města a ceny města.

Zastupitelstvo města Ostravy má 55 členů. Je voleno občany města na čtyřleté funkční období. Politické zastoupení je následující: 25 zastupitelů je zvoleno za Občanskou demokratickou stranu, 17 je za Československou stranu sociálně demokratickou, 10 zastupitelů je z řad Komunistické strany Čech a Moravy a 3 zastupitelé za Československou stranu lidovou.

Analyzujeme-li členy zastupitelstva města z pohledu místa bydliště, pak konstatujeme, že 6 městských obvodů nemají v městském zastupitelstvu vůbec žádné svoje zastoupení a 9 městských obvodů má zde pouze jednoho zastupitele.

Nejpočetnější zastoupení v tomto vrcholném městském orgánu má městský obvod Ostrava-Jih (15 zastupitelů), druhé místo s 11 městskými zastupiteli patří Porubě a na třetím místě co do počtu městských zastupitelů je Moravská Ostrava a Přívoz.⁵⁾

Počty zástupců samosprávy za jednotlivé městské obvody v městském zastupitelstvu pochopitelně sehrávají svoji úlohu při rozhodování o otázkách vztahujících se k jednotlivým městským obvodům, jako jsou například investiční akce směřované do obvodů.

Do působnosti zastupitelstva města patří zejména schvalování programu rozvoje města, schvalování rozpočtu města a závěrečného účtu města, schvalování rozhodujících majetkoprávních úkonů, vydávání obecně závazných vyhlášek, volba, zřizování a ustanovení orgánů města, zřizování a rušení příspěvkových organizací, schvalování jejich zřizovacích listin, rozhodování o založení nebo rušení právnických osob, schvalování

jejich zakládacích smluv a stanov a rozhodování o účasti v již založených právnických osobách, zřizování a rušení městské policie a udělování čestných občanství a cen města. Zastupitelstvo města Ostravy zasedá podle schváleného jednacího řádu pravidelně jednou za měsíc, pokud není výjimečně stanoveno jinak. Zasedání zastupitelstva města jsou veřejná.

Rada města Ostravy jako další orgán má 11 členů. Tvoří ji primátor, náměstci primátora a radní zvolení zastupitelstvem města. Rada města se ze své činnosti zodpovídá zastupitelstvu města. Do působnosti rady města patří zejména zabezpečování hospodaření města podle schváleného rozpočtu, plnění úkolů zakladatele nebo zřizovatele vůči právnickým osobám a zařízením založeným nebo zřízeným zastupitelstvem města, plnění funkce valné hromady u společností, v nichž je město jediným akcionářem nebo společníkem, zřízení komisí a řízení jejich činností, rozhodování o organizační struktuře magistrátu, zřizování jednotlivých odborů, jmenování vedoucích odborů, stanovení pravidel pro přijímání a vyřizování smluv o výpůjčce. Rada města se schází pravidelně jedenkrát týdně, pokud výjimečně není stanoveno jinak. Jednání rady města jsou neveřejná.

Zastupitelstvo města zřídilo podle zákona č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů, výbory jako své iniciativní a kontrolní orgány, a to výbor finanční, který provádí kontrolu hospodaření s majetkem a finančními prostředky města, projednává návrh rozpočtu a závěrečný účet hospodaření a předkládá zastupitelstvu svá doporučení. Dále je zastupitelstvem zřízen výbor kontrolní – zaměřuje pozornost na kontrolu plnění usnesení zastupitelstva a rady města, dodržování právních předpisů jinými výbory a magistrátem na úseku samostatné působnosti. Zastupitelstvo města zřídilo také statutový výbor, jehož úkolem je iniciovat návrhy uspořádání vnitřních poměrů ve věci správy a řízení města ve vztazích statutární město Ostrava a městské obvody nebo podávat podněty na případné změny v těchto vztazích.

Rada města zřídila jako své iniciativní a poradní orgány komise. Komise jsou ze své činnosti odpovědny radě města. K významným

komisím rady patří např. komise kulturní a heraldická, komise sociální, protidrogová, právní a další.

Pro lepší vzájemnou součinnost mezi orgány města a orgány městských obvodů je zastupitelstvem města zřízen kolektivní orgán – sbor starostů městských obvodů. Sbor starostů se schází podle potřeby a řeší problematiku vzájemné součinnosti mezi městem a městskými obvody, na svých jednáních jsou starostové informováni primátorem či náměstký primátora o významných investičních akcích města nebo akcích, které se vztahují nebo zasahují některý z městských obvodů. Na druhé straně tento kolektivní orgán pomáhá městským obvodům iniciovat a prosazovat návrhy v jejich prospěch. Ostravský sbor starostů má svoji vážnost a je vnímán jako významný prostředek pro dobrou komunikaci mezi městem a městskými obvody. Je možné zároveň konstatovat, že jeho činnost napomáhá suplovat absenci zastoupení některých městských obvodů v zastupitelstvu města.

Zákon umožňuje zřídit též komise jako zvláštní orgán, který může vykonávat přenesenou působnost podle zvláštních zákonů. Zvláštním orgánem města Ostravy je např. povodňová komise, která byla ustavena na základě zákona o vodách, a tomuto orgánu je svěřena přenesená působnost v této oblasti. Funkci předsedy zvláštního orgánu může vykonávat pouze osoba se zkouškou zvláštní odborné způsobilosti.

Dalším orgánem města je **magistrát města**, který je tvořen primátorem, náměstký primátora, tajemníkem magistrátu a zaměstnanci města zařazenými do magistrátu města. Magistrát se člení na odbory, které zřídila pro jednotlivé úseky činnosti rada města. Funkci zaměstnavatele vůči všem zaměstnancům města, s výjimkou zaměstnanců městské policie, plní tajemník magistrátu. Tajemník magistrátu zajišťuje zejména výkon přenesené působnosti s výjimkou věcí, které jsou zákonem svěřeny radě města nebo zvláštnímu orgánu města, plní úkoly uložené mu zastupitelstvem města, radou města nebo primátorem, stanoví podle zvláštních právních předpisů platy všem zaměstnancům města zařazeným do magistrátu, plní úkoly statutárního

orgánu zaměstnavatele podle zvláštních právních předpisů vůči zaměstnancům města zařazeným do magistrátu. Je jmenován do funkce a odvoláván primátorem.

Odbory zajišťují prostřednictvím vedoucích odborů svěřené úkoly na úseku samosprávy a státní správy.

Magistrát města Ostravy ve vztahu k orgánům města plní úkoly v oblasti samostatné působnosti, které mu uložilo zastupitelstvo a rada města při přípravě podkladů pro jednání zastupitelstva nebo rady města, a úkoly při zabezpečování plnění usnesení těchto orgánů, dále pomáhá výborům, komisím a zvláštním orgánům v jejich činnosti, vykonává státní správu v rozsahu působnosti stanovené zákonem.

Ve vztahu k městským obvodům přezkoumává rozhodnutí orgánů městských obvodů vydaná ve správním řízení, kontroluje činnost úřadů městských obvodů, zabezpečuje dozor nad dodržováním zákonnosti v oblasti samostatné působnosti.

Magistrát města Ostravy se svými 22 odbory sídlí v největší radniční budově v republice, jejíž unikátnost podtrhuje i nejvyšší radniční vyhlídková věž s výškou 85,6 m nad úrovní Prokešova náměstí, na němž radnice stojí. Přesto budova nestačí pojmout všechny úředníky zajišťující správní činnosti. Odbor dopravně správních činností, kde se vyřizuje agenda řidičských průkazů, evidence vozidel a dopravní přestupky, sídlí v nájemních prostorách bývalé banky. Taktéž vyřizování občanských průkazů, evidence obyvatel a agenda cestovních dokladů sídlí nedaleko a taktéž v pronajatých prostorách. Zdá se poněkud absurdní, že v budově radnice najdeme pronajaté sídlo Úřadu městského obvodu Moravská Ostrava a Přívoz, v pronájmu je zde též ostravská vědecká knihovna. Na otázku proč je tomu takto, lze pouze odpovědět, že tyto pronájmy jsou historicky dané. Pracoviště České spořitelny, které má taktéž pronajaty přízemní prostory radnice, jsou zase výhodou pro bankovní styk magistrátu i zaměstnanců statutárního města. Pronajaté prostory mimo budovu radnice mohly být pro výše uvedené agendy upraveny tak, aby odpovídaly současným potřebám a požadavkům na výkon těchto

správních činností, a to nainstalovány foto kabiny pro zajištění biometrických prvků na občanských průkazech a cestovních dokladech, přepážky pro vyřizování agend nebo elektronický ohlašovací systém, což starobylé reprezentační prostory radnice dost dobře neumožňují.

Odbory magistrátu ⁶⁾

<u>Primátor města Ostravy</u>	<u>Náměstek primátora</u>	<u>Náměstek primátora</u>	<u>Náměstek primátora</u>	<u>Náměstek primátora</u>	<u>Náměstek primátora</u>	<u>Tajemník MMO</u>
Ing. Petr Kajnar	RNDr. Lukáš Ženatý, Ph.D.	Ing. Zdeněk Trejbal, Ph.D.	Vojtěch Mynář	Mgr. Lubomír Pospíšil	Ing. Dalibor Madej	Ing. Břetislav Gibas
<u>Kancelář primátora</u>	<u>Odbor financí a rozpočtu</u>	<u>Odbor investiční</u>	<u>Odbor dopravy</u>	<u>Odbor školství, kultury, sportu a volnočasových aktivit</u>	<u>Odbor ochrany životního prostředí</u>	<u>Archiv města Ostravy</u>
<u>Odbor legislativní a právní</u>	<u>Odbor majetkový</u>	<u>Odbor ekonomického rozvoje</u>	<u>Odbor dopravně správních činností</u>	<u>Odbor sociálních věcí a zdravotnictví</u>	<u>Odbor projektů IT služeb a outsourcingu</u>	<u>Odbor hospodářské správy</u>
<u>Odbor interního auditu a kontroly</u>		<u>Odbor stavebně správní</u>	<u>Odbor komunální a bytový</u>			<u>Odbor platový a personální</u>
<u>Odbor krizového řízení</u>		<u>Útvar hlavního architekta</u>	<u>Živnostenský úřad</u>			<u>Odbor vnitřních věcí</u>

4.2.3. Služby občanům

Úkolem magistrátu je zajišťovat na vysoké odborné úrovni služby občanům. Jaký důraz klade na výkon služeb pro občany tajemník magistrátu lze vysledovat z rozhovoru Ing. Břetislava Gibase o naplňování jeho vize „**Služby pro občana musí být co nejvyšší**“ (viz příloha č. 2)

Sociální služby

Sociální oblast a zdravotnictví prolínají každodenním životem občanů města Ostravy a mají citelný vliv na jeho kvalitu.

Svým obyvatelům nabízí statutární město Ostrava pomoc a podporu prostřednictvím odboru sociálních věcí a zdravotnictví magistrátu (OSVZ) a zřízených příspěvkových organizací sociálního i zdravotnického charakteru. Při zajišťování sociálních zdravotnických služeb spolupracuje také s jednotlivými městskými obvody a v neposlední řadě s nestátními neziskovými, účelovými zařízeními církví, obecně prospěšnými společnostmi i fyzickými osobami.

Ve spolupráci s výše uvedenými subjekty, které se již od roku 2003 z důvodu lepší koordinace a řízení sociálních služeb podílejí na realizaci procesu komunitního plánování v rámci města, byl v návaznosti na účinnost zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, vytvořen již 2. komunitní plán sociálních služeb a souvisejících aktivit ve městě.

Zákon o sociálních službách mimo jiné ukládá obcím v samostatné působnosti povinnost zjišťovat potřeby poskytování sociálních služeb a zajistit ve spolupráci s krajem a poskytovateli jejich dostatečnou nabídku a dostupnost.

Sociální služby jsou poskytovány jednotlivým občanům nebo jejich rodinám, pokud se ocitnou v nepříznivé sociální situaci a potřebují pomoc

při jejím zvládnutí. Sociální služby se mohou občanům poskytovat v jejich domácím prostředí jako tzv. terénní služby (služba je doručována až k uživateli domů – například služby osobní asistence, pečovatelská služba apod.), ambulantně (uživatel dochází do zařízení – například denní centra, denní stacionáře apod.) nebo v pobytových zařízeních sociálních služeb. Jejich financování je realizováno z více zdrojů – rozpočtu města, kraje, státního rozpočtu, úhrad uživatelů, příspěvku na péči, vlastní hospodářské činnosti organizací, pořádaných sbírek, sponzorských darů apod. V Ostravě je více než sto zařízení poskytujících služby v oblasti sociální péče. Jejich zřizovateli jsou město Ostrava, městské obvody, nestátní neziskové organizace a fyzické osoby.

Rozsáhlou činnost odboru představuje výkon státní správy, kdy je občanům města poskytována hmotná pomoc prostřednictvím dávkových systémů (příspěvek na péči, příspěvky občanům se zdravotním postižením, pomoc v hmotné nouzi aj.), komplex pomoci při výkonu sociálně-právní ochrany dětí, sociální prevenci a zajištění základních potřeb osobám sociálně vyloučeným a osobám ohroženým sociálním vyloučením.

Dalšími poskytovateli sociálních služeb, zejména terénních, jsou městské obvody. Záměrem terénní péče je orientovat se na péči poskytovanou lidem v jejich vlastním sociálním prostředí.

Jednou ze služeb terénní sociální péče je pečovatelská služba, která je poskytována občanům v jejich domácnostech včetně domácností v domech s pečovatelskou službou, případně v zařízeních pečovatelské služby.

Při úřadech městských obvodů Ostravy je pečovatelská služba poskytována na osmi místech.

Pro občany, kteří jsou poživateli starobního nebo invalidního důchodu a potřebují pomoc pečovatelské služby, jsou zřizovány domy s pečovatelskou službou. Přidělování bytů provádějí úřady městských obvodů na základě žádosti občana, omezení soběstačnosti a naléhavosti

sociální situace občana. Na území města Ostravy se v současné době nachází 967 bytových jednotek v 15 domech s pečovatelskou službou.

Městské obvody dále zajišťují odlehčovací služby (ve 4 zařízeních), azylová zařízení (2), noclehárnu (1), centrum denních služeb pro seniory (1).⁷⁾

Bezpečnost a veřejný pořádek

Vzhledem ke změnám, které proběhly na základě voleb na podzim 1990, bylo svěřeno obcím do samostatné působnosti zabezpečování místních záležitostí veřejného pořádku. Zastupitelstvo bylo tak oprávněno zřídit k zabezpečení těchto záležitostí obecní policii. Zastupitelstvo města Ostravy se usneslo na svém 9. zasedání dne 12. února 1992 přijmout obecně závaznou vyhlášku o městské policii.

Městská policie Ostrava jako orgán města, zabezpečuje prioritně úkoly vyplývající ze zákona o obecní policii. Pozornost zaměřuje především na upevňování a další zvyšování úrovně veřejného pořádku, bezpečnost osob a majetku na celém území města Ostravy a na řešení problematiky spojené s bezpečností a plynulostí provozu na pozemních komunikacích.

Při výkonu služby strážníci kromě odhalování a řešení přestupků a jiného protiprávního jednání provádějí zákroky či úkony k plnění úkolů obecní policie při mnoha událostech, jež strážníci při výkonu služby řeší – dopadení pachatelů trestné činnosti, zadržení hledaných osob, asistence při převozech na protialkoholní záchytnou stanici, předvádění osob na Policii ČR a příslušné orgány obce, asistence hasičům, policii a záchranné službě aj.

Strážníci městské policie plní úkoly spojené se zabezpečováním místních záležitostí veřejného pořádku při konání nejrůznějších sportovních, kulturních, společenských a jiných akcí (fotbalová utkání, mezinárodní hudební festival Colours of Ostrava apod.) V jednotlivých

městských obvodech jsou zřízeny obvodní služebny zabezpečující veřejný pořádek zejména v těchto lokalitách.

Odchyty toulavých a bezprizorních zvířat na území města provádějí rovněž strážníci MP zařazení na úseku útulku pro nalezené psy. Volně probíhající zvířata často ohrožují život, zdraví nebo majetek a pohybují se ve veřejně přístupných objektech, v hromadných dopravních prostředcích nebo ve společných prostorách obytných domů.

Do oblasti preventivní činnosti městské policie spadá rovněž ochrana majetku prostřednictvím napojení vybraných objektů na pult centralizované ochrany.

Školství

Problematika školství, kultury a sportu je náplní odboru školství, kultury, sportu a volnočasových aktivit. Na území města Ostravy zajišťují předškolní a základní vzdělávání příspěvkové organizace, jejichž zřizovatelem jsou městské obvody. Střední a vysoké školy spadají pod správu Moravskoslezského kraje a Ministerstvo školství mládeže a tělovýchovy.

Kultura a volnočasové aktivity

Pro Ostravu je rozvoj kulturních a sportovních aktivit významnou součástí její identity. Město podporuje a propaguje kulturní a sportovní akce všeho druhu a svým občanům nabízí mnoho volnočasových aktivit, láká do města nové návštěvníky a také zlepšuje jeho image. Město Ostrava má rozvinutou divadelní scénu, je místem pořádání významných hudebních festivalů a sportovních soutěží evropského a světového významu.

Město Ostrava podporuje a propaguje kulturní a sportovní akce, kterými naplňuje neoficiální motto „Ostrava – město kultury a sportu“. Za

nejznámější lze považovat zejména akce mezinárodní, kterými jsou např. hudební festivaly Janáčkův máj či Colours of Ostrava, festival Folklor bez hranic, loutkářské bienále Spectaculo Interesse, atletický mítink Zlatá tretra, tenisový Davis Cup a mnoho dalších. Velkým lákadlem je Zoologická zahrada Ostrava, jedna z největších v republice.

Statutární město Ostrava kandiduje na titul Evropské hlavní město kultury 2015, který je v tomto roce vyhrazen pro Českou republiku a Belgie. O titul se města některých členských zemí Evropské unie ucházejí už od poloviny osmdesátých let. Evropským hlavním městem kultury se vítěz stává na dobu jednoho roku a získává na kulturní aktivity z Evropské unie finanční prostředky. V soutěži o titul Evropské hlavní město kultury se Ostrava utká se statutárním městem Plzeň.

Bydlení

Spadá do kompetencí odboru komunálního a bytového, který je odborem magistrátu k zabezpečování úkolů v oblasti nakládání s komunálními odpady, městské zeleně, pohřebnictví a rekreačního využívání městských lesů a bytové politiky.

Statutární město Ostrava v oblasti bydlení delegovalo správu a nakládání se svým bytovým fondem na jednotlivé městské obvody. Není tedy možno hovořit o jednotném způsobu či pravidlech nakládání s tímto majetkem. Město, ke škodě věci, rovněž nemá zpracovanou strategii a koncepci bydlení.

V roce 1991 vlastnilo město celkem 45 476 obecních bytů. K 1. lednu 2008 to bylo již jen 18 379 nájemních bytů.⁸⁾ Tento počet je důsledkem fyzického úbytku bytů jako jsou demolice, změn užívání i prodeje bytů do vlastnictví fyzických a právnických osob (družstva vlastníků, společenství vlastníků) v důsledku tohoto trendu se poměr nájemního bydlení k jiným formám vlastnictví stále snižuje.

Prostřednictvím jednotlivých městských obvodů investuje zejména do rekonstrukcí a oprav domů, u kterých předpokládá, že zůstanou v jeho majetku.

Ovzduší

Ovzduší a jeho ochrana je předmětem činnosti odboru ochrany životního prostředí v rámci přenesené působnosti, dále pak vykonává odbor státní správu na úseku ochrany a tvorby životního prostředí, vodního hospodářství a zemědělství., ochrany krajiny, lesního hospodářství, vodovodů a kanalizací, ochrany vod včetně speciálního stavebního úřadu pro vodní díla, ochrany zemědělského půdního fondu, myslivosti, rybářství a další. Poskytuje informace podle zákona o právu na informace o životním prostředí na svěřených úsecích.

Kvalita ovzduší se částečně zlepšila zejména díky příznivým meteorologickým podmínkám v chladné polovině roku. Avšak imisní limit pro denní koncentrace polévatého prachu byl v lokalitách monitorovaných stanicemi celostátního systému AIM překračován 61 až 102 dní v roce, v lokalitách monitorovaných mobilními stanicemi Zdravotního ústavu se sídlem v Ostravě 42 dnů (Mariánské Hory) a 118 dnů (Bartovice). ⁹⁾ V imisním zatížení jednotlivých částí města nedošlo k podstatným změnám. Neuspokojivá situace nadále přetrvává zejména v celé východní polovině území města, přičemž nejzatíženějším městským obvodem zůstávají Radvanice a Bartovice. Závažným problémem jsou stále polycyklické aromatické uhlovodíky, jejichž roční koncentrace překračují imisní limit. Tyto škodliviny představují nepřijatelné zdravotní riziko.

Významný podíl na zhoršení situace má narůstající intenzita automobilové dopravy, zejména kamionové. Díky špatné ekonomické situaci obyvatel narůstá počet malých zdrojů sloužících k vytápění rodinných domů a bytů (původně vytápěných zemním plynem) spalujících pevná paliva. Nezanedbatelný podíl na znečištění ovzduší má rovněž

sekundární prašnost ze značného množství dosud nestabilizovaných ploch na území města (brownfields, odvaly, rozsáhlé stavby apod.)

Živnostenské podnikání

Živnostenský úřad jako jeden z odborů magistrátu eviduje podnikatele-živnostníky, posuzuje splnění podmínek pro živnosti ohlašovací, rozhoduje o udělení koncesí, zapisuje do živnostenského rejstříku vznik živnostenských oprávnění a změny vedených údajů a vydává z něj výpisy. Návazně na tuto činnost plní i funkci Centrálního registračního místa pro určitá podání na jiné správní orgány. Úřad rovněž kontroluje dodržování povinností stanovených živnostenským zákonem a současně je dozorovým orgánem i podle jiných zákonů.

Doprava

Městská hromadná doprava je součástí Ostravského dopravního integrovaného systému (ODIS). V tomto systému mají dopravní výkony Dopravního podniku Ostrava, a. s. dominantní postavení. Totéž se týká i sítě městské hromadné dopravy na území města. Problematika ostravské městské dopravy je koordinována odborem dopravy magistrátu, v rámci výkonu státní správy se podílí na zajišťování bezpečnosti a plynulosti silničního provozu.

Územní rozvoj

Útvar hlavního architekta je odborem pro oblast územního plánu, památkové péče a pro koncepci územního rozvoje města, řeší problematiku urbanisticko architektonické přípravy investic na území města. Je možné konstatovat, že územní plánování je velmi slabým

místem řízení a správy města. Městu chybí dlouhodobá koncepce zástavby území a ke škodě věci je také častý politický tlak na změny již schváleného územního plánu. Taktéž decentralizace investic a jejich nepsaný přenos na nově utvořené městské obvody počátkem 90. let, početnost ustavených stavebních úřadů na úřadech městských obvodů - to vše podpořilo nekonceptnost a chaos v územním rozvoji města jako celku. Teprve v posledních letech dochází v řízení města k postupné centralizaci rozhodování o velkých investičních akcích a rozvojových záměrech města.

Celkové náklady spojené s výkonem přenesené působnosti magistrátu činily za rok 2009 celkem 314 158 000 Kč.¹⁰⁾

Rozhodování ve věcech samostatné působnosti je výhradní věcí volených samosprávných orgánů města a městských obvodů. Rozhodování ve věcech přenesené působnosti při výkonu státní správy činí úředníci magistrátu a úřadů městských obvodů, kteří mají k rozhodování v oblasti své působnosti odbornou způsobilost ověřenou složením zkoušky zvláštní odborné způsobilosti.

4.2.3. Orgány městských obvodů

Vrcholným orgánem městských obvodů je zastupitelstvo městského obvodu, počty zastupitelů se v nich, jak to umožňuje zákon o obcích, liší. Rozhodující pro stanovení počtu členů zastupitelstva, který má být zvolen, je 1. leden roku, v němž se konají volby.

V ostravských městských obvodech se pohybují počty zastupitelů od 9 do 45 členů – nejmenší městský obvod Nová Ves se 668 obyvateli má v zastupitelstvu 9 volených zastupitelů. Se stejným počtem zastupitelů řídí svůj obvod Hošťálkovice, který čítá 1552 obyvatel, zatímco v nejpočetnějším městském obvodu Ostrava-Jih s asi 116 000 obyvateli zasedá v jeho vrcholném orgánu 45 zastupitelů. Zastupitelstva městských obvodů rozhodují o věcech patřících do samostatné působnosti dle zákona

o obcích a ve věcech, které jsou jim Statutem města Ostravy svěřeny. Scházejí se podle potřeby, nejméně však jedenkrát za tři měsíce.

Dalším orgánem městského obvodu je rada městského obvodu, která je výkonným orgánem městského obvodu v oblasti samostatné působnosti. V oblasti přenesené působnosti rada rozhoduje jen tehdy, stanoví-li to zákon. Rada městského obvodu je tvořena starostou, místostarostou či místostarosty a dalšími členy rady zvolenými z řad zastupitelů. Počet členů rady je lichý a nejnižší počet je 5. V městských obvodech, kde počet zastupitelů je menší než 15, se rada nevolí a pravomoc rady vykonává starosta, což je případ městského obvodu Hošťálkovice a Nová Ves. Obvodní zastupitelstva zřizují taktéž výbory kontrolní a finanční.

Rada městského obvodu zřizuje jako své orgány komise - nejčastěji je radami městských obvodů zřizována komise pro občanské záležitosti zabezpečující obvykle občanské obřady jako např. vítání nových občánků, obřady a slavnostní setkání k významným výročím občanů obvodu apod. Komise pro občanské záležitosti patří v městských obvodech k nejiniciativnějším orgánům rady. Totéž je možné říci o komisích kulturních zaměřujících se na společenské akce nebo akce pro děti a mládež.

V jednotlivých městských obvodech jsou zřízeny jako zvláštní orgán komise přestupkové s přenesenou působností podle zákona o přestupcích. Komise řeší problematiku přestupků občanů na území obvodu. Ve všech městských obvodech pracuje komise povodňová, jejíž významnost a váha složení komise se projevila při povodních v roce 1997.

Úřad městského obvodu jako jeho další orgán je tvořen starostou, místostarostou, tajemníkem úřadu a zaměstnanci statutárního města zařazenými do úřadu městského obvodu. Úřad v přenesené působnosti zajišťuje veškerý výkon státní správy svěřený městskému obvodu, rozhoduje o poskytování informací podle zvláštního zákona, především podle zákona o svobodném přístupu k informacím (č. 106/1999 Sb.).

V oblasti samostatné působnosti plní úkoly, které mu uložilo zastupitelstvo nebo rada městského obvodu, napomáhá výborům a komisím v jejich činnosti.

Bezproblémová činnost magistrátu a úřadů městských obvodů vyžaduje plynulý tok informací, efektivní organizaci práce odborů či celých úřadů a především odbornost a profesionální přístup zaměstnanců vykonávajících správní činnosti.

4.3. Analýza výkonů přenesené působnosti městských obvodů

4.3.1. Zdroje dat

Zdrojem dat pro analýzu výkonů přenesené působnosti jednotlivých městských obvodů Ostravy jsou:

- a) Odbor financí a rozpočtů
 - odkud byly čerpány údaje o příjmech a výdajích spojených s výkonem přenesené působnosti dle jednotlivých městských obvodů za rok 2008. Zde je nutno brát v úvahu určitou menší toleranci chybovosti těchto vstupních údajů, způsobenou rozdílným zaúčtováním některých složek a nesprávným odhadem pracovních úvazků vztahujících se k výkonu přenesené působnosti,
 - přehled počtu obyvatel statutárního města Ostravy k 31.12.2008, zde můžeme uvažovat o zcela spolehlivých údajích z evidence obyvatel.
- b) Odbor legislativní a správní
 - údaje o výkonu přenesené působnosti dle Statutu za všechny MOB ze závěru roku 2008. Při shromažďování těchto dat docházelo k chybovosti jednak z důvodu záměny počtu úvazku pracovníků a jejich skutečných fyzických počtů a jednak chyběla podrobnější metodika, které z úkonů na jednotlivých úsecích výkonu přenesené

působnosti se mají do celkové statistiky započítávat. Takto zkreslené údaje pak zkreslují skutečný stav a komplikují další úvahy o možných změnách či zlepšení výkonu přenesené působnosti MOB v rámci Ostravy.

c) Údaje z Benchmarkingové iniciativy 2005

- Benchmarkingová iniciativa 2005 je rozsáhlou databází údajů v časové řadě a to již od roku 2003, která obsahuje data v 59 oblastech výkonu samostatné a přenesené působnosti od více než stovky obcí s přenesenou působností v rámci celé České republiky. BI 2005 je neformální sdružení obcí s cílem zvyšovat kvalitu svých poskytovaných služeb prostřednictvím benchmarkingového porovnání a vzájemnou výměnou dobrých praxí. Statisticky zpracované údaje ve výkonových ukazatelích jednotlivých agend jsou spolehlivé, sleduje se více než 700 vstupních údajů a je vyhodnocováno téměř 400 poměrových ukazatelů v počítačové databázi. BI 2005 tak umožňuje zapojeným účastníkům sdílet nejlepší a osvědčené praxe výkonu veřejné správy, sdílet nové myšlenky a přispívat svými vlastními poznatky a nápady.

4.3.2. Vyhodnocení získaných údajů

Všichni občané statutárního města Ostravy musí mít stejné a profesně dokonalé zajištění výkonu správních činností. Důležité je definovat agendy, které se mohou opakovaně dotknout většiny občanů městských obvodů v tom smyslu, že je nucen legislativou – např. chci stavět, chci si stěžovat, chci rybářský či lovecký lístek, potřebuji pomoc v hmotné nouzi apod., navštívit příslušný úřad a činit úkony stanovené zákonem. Na základě analýzy činností svěřených městským obvodům Statutem v jednotlivých oblastech přenesené působnosti a porovnáním jednotlivých úvazků je možné konstatovat následující:

- Početně menší obvody s menšími počty zaměstnanců zařazených do úřadů nejsou schopny zajistit kvalitní výkon přenesené působnosti, neboť

nutně musí u nich docházet jednak ke kumulaci výkonu správních činností nebo požadavky občanů na jednotlivé úkony se objevují natolik zřídka, že tím ztrácí úředník specializaci a odbornost.

- Čím nižší je počet obyvatel, tím vyšší procento zaměstnanců zajišťuje výkon přenesené působnosti a méně zaměstnanců výkon samostatné působnosti. A to i přesto, že pro obvody s nižším počtem obyvatel vykonávají přenesenou působnost dle Statutu úřady jiných městských obvodů: Přenesenou působnost v oblasti "hospodářská opatření pro krizové stavy" vykonávají 4 velké městské obvody (Moravská Ostrava a Přívoz, Slezská Ostrava, Ostrava-Jih a Poruba) pro všechny ostatní městské obvody. V oblasti vnitřních věcí vykonávají všechny městské obvody samostatnou působnost na úseku označování ulic a jiných veřejných prostranství názvy, a to v souladu s pravidly stanovenými radou města, zabezpečují úkoly s vedením obvodní kroniky, výkon spisové služby, vykonávají funkci opatrovníka ve správním řízení, avšak státní správu na úseku matrik a rodných čísel vykonávají pouze městské obvody Moravská Ostrava a Přívoz, Slezská Ostrava, Ostrava-Jih, Vítkovice, Stará Bělá, Mariánské Hory a Hulváky, Radvanice a Bartovice, Polanka nad Odrou a Svinov pro své nebo další městské obvody.

Ne všem městským obvodům je svěřena působnost na úseku ochrany zemědělského půdního fondu, myslivosti a rybářství, na úseku územního řízení a stavebního řádu a pouze vybrané městské obvody plní další úkoly dle zákona o požární ochraně mimo svůj územní obvod. Jsou to tyto městské obvody: Slezská Ostrava, Ostrava-Jih, Pustkovec, Hošťálkovice, Nová Ves, Michálkovice, Radvanice a Bartovice, Polanka nad Odrou, Hrabová a Plesná.¹¹⁾

- Počet zaměstnanců v přenesené působnosti na tisíc obyvatel klesá s rostoucím počtem obyvatel městského obvodu.
- provozní výdaje na jednoho zaměstnance se úměrně zvyšují s klesajícím počtem obyvatel městského obvodu, z čehož vyplývá, že městský obvod s nižším počtem obyvatel je provozně dražší,

viz tabulka 4.3.2.1.

- náklady městských obvodů spojené s výkonem přenesené působnosti činily za rok 2008 celkem 215 654 000 Kč, celkem statutární město Ostrava vynaložilo na výkon státní správy 529 812 000 Kč ¹¹⁾, zatímco statutární město Brno se svými 29 městskými částmi vydalo v roce 2008 na výkon státní správy 678 495 000 Kč. viz tabulka 4.3.2.2. Porovnáme-li uvedené údaje o vynaložených nákladech mezi Brnem a Ostravou tak, že provedeme přepočet na 1000 obyvatel a průměrné náklady vynaložené na jeden městský obvod Brna a Ostravy dojdeme k závěru, že město Ostrava hospodaří se svěřenými finančními prostředky v rámci námi zkoumaných položek úsporněji než Brno. Rozdíly mezi jednotlivými vydanými částkami však z hlediska jejich výše není podstatný a dá se říci, že obě města jsou na tom podobně. Tyto nepatrné rozdíly mohou být dány jednorázovými výdaji uskutečněnými v daném roce. Nelze tak jednoznačně uvést, že systém hospodaření s finančními prostředky spojenými s výkonem přenesené působnosti v Brně vykazuje oproti Ostravě nějaké závažné nedostatky a je nevhodný. Naopak ze srovnání těchto dvou měst je vidět, že jejich hospodaření je na zhruba stejné úrovni a obě města tak mohou spolupracovat či vzájemně si předávat zkušenosti a návrhy na zlepšení vlastního systému jak dále úspěšně a efektivně snižovat své náklady tak aby však nebyla dotčena dostupnost a rychlost poskytovaných služeb obyvatelům.

Tab. 4.3.2.1. souhrnné údaje o výkonu přenesené působnosti MOB

2008	Údaje za pracovníky vykonávající přenesenou působnost								
Městský obvod	Počet obyvatel	Úvazky v samostatné působnosti	Počet pracovních úvazků v přenes. půs.	% úvazků	roční výdaje na platy v tis. Kč	roční provozní výdaje v tis. Kč	provozní výdaje celkem na jednoho zaměstnance	Počet zam. celkem na 100 obyvatel	Počet zam. přenes. půs. na 100 obyvatel
Moravská Ostrava a Přívoz	42 655	106,80	70,00	39,59	26 173	5 562	453	0,41	0,16
Slezská Ostrava	21 310	71,85	40,90	36,27	15 277	5 986	520	0,53	0,19
Ostrava-Jih	117 209	130,40	133,10	50,51	41 032	12 057	399	0,22	0,11
Poruba	71 942	83,60	88,40	51,40	30 067	10 363	457	0,24	0,12
Nová Bělá	1 680	1,50	3,00	66,67	1 093	554	549	0,27	0,18
Vítkovice	7 783	25,00	22,00	46,81	7 423	2 425	448	0,60	0,28
Stará Bělá	3 611	3,70	5,30	58,89	2 012	490	472	0,25	0,15
Pustkovec	1 213	1,50	3,00	66,67	1 175	527	567	0,37	0,25
Mariánské Hory a Hulváky	13 158	25,00	39,00	60,94	12 649	4 005	427	0,49	0,30
Petřkovice	2 940	2,90	6,10	67,78	2 009	567	422	0,31	0,21
Lhotka	1 122	2,50	2,50	50,00	843	377	488	0,45	0,22
Hošťálkovice	1 568	2,90	4,10	58,57	1 494	650	523	0,45	0,26
Nová Ves	680	1,70	2,30	57,50	870	612	644	0,59	0,34
Proskovice	1 189	2,10	1,90	47,50	697	175	459	0,34	0,16
Michálkovice	3 102	2,80	7,90	73,83	2 738	978	470	0,34	0,25
Radvanice a Bartovice	6 735	7,60	13,40	63,81	4 781	1 718	485	0,31	0,20
Krásné Pole	2 435	4,30	3,20	42,67	888	468	424	0,31	0,13
Martinov	1 127	1,50	5,50	78,57	2 021	1 008	551	0,62	0,49
Polanka nad Odrou	4 584	3,30	7,70	70,00	2 400	1 090	453	0,24	0,17
Hrabová	3 754	5,00	6,00	54,55	2 258	786	507	0,29	0,16
Svinov	4 522	10,60	9,40	47,00	3 248	1 018	454	0,44	0,21
Třebovice	1 849	1,50	3,50	70,00	1 210	859	591	0,27	0,19
Plesná	1 217	1,20	2,80	70,00	964	419	494	0,33	0,23
Celkem za obvody	317 385	499,25	481,00	49,07	163 322	52 694	449	0,31	0,15

Zdroj – interní materiály poskytnuté Magistrátem města Ostravy

Tab.4.3.2.2.

	BRNO	OSTRAVA
Počet obyvatel	405 337	336 874
Počet obvodů	29	23
Průměrné náklady na 1000 obyvatel	1 673 903	1 572 730
Průměrné náklady na 1 MOB	23 396 380	23 035 304
Celkové náklady (Kč)	678 495 000	529 812 000

Zdroj – www.ostrava.cz, www.brno.cz , BI 2005

4.4. Analýza počtu vedených řízení MOB v jednotlivých oblastech přenesené působnosti

Tab.4.4.1.

Agendy přenesené působnosti dle článku Statutu	Počet úvazků	% podíl	Kumul. podíl v %	Počet řízení, rozhodnutí	Podíl v %	Kumul. podíl v %
<i>Sociální věci, čl. 14</i>	83,96	21,4	21,4	102 783	23,19	23,2
<i>Územní řízení, stavební úřad, čl. 21</i>	61,37	15,6	37,0	9 086	2,05	25,2
<i>Přestupky, správní delikty a pokuty; čl. 13</i>	37,89	9,6	46,6	46 214	10,43	35,7
<i>Doprava a silniční hospodaření; čl. 22</i>	35,35	9,0	55,6	8 291	1,87	37,5
<i>Vnitřní věci; čl. 12</i>	29,11	7,4	70,9	267 201	60,29	99,4
<i>Ochrana ZPF, myslivost, rybářství, zemědělství, veterinární a rostlinolékařská péče; čl. 20</i>	20,73	5,3	76,2	2 373	0,54	99,9
<i>Ochrana vod, vodovody a kanalizace; čl. 19</i>	18,55	4,7	80,9	123	0,03	99,9
<i>Požární ochrana; čl. 24</i>	13,02	3,3	84,2	17	0,00	99,9
<i>Životní prostředí; čl. 18</i>	10,10	2,6	86,8	176	0,04	100,0
<i>Školství, mládež, tělovýchova a kultura; čl. 17</i>	10,05	2,6	89,3	22	0,00	100,0
<i>Krizové řízení; čl. 26</i>	10,00	2,5	91,9	4	0,00	100,0
<i>Integrovaný záchranný systém; čl. 25</i>	9,01	2,3	94,2	4	0,00	100,0
<i>Hospodářská opatření pro krizové stavy; čl. 27</i>	8,01	2,0	96,2	12	0,00	100,0
<i>Obrana; čl. 28</i>	8,01	2,0	98,2	2	0,00	100,0
<i>Rozvoj města a památková péče; čl. 11</i>	7,00	1,8	100,0	0	0,00	100,0
CELKEM	393,22	100,0		443 173,0	100,0	

Zdroj – interní materiály poskytnuté Magistrátem města Ostravy

Zeleně zvýrazněné agendy, sociální věci, územní řízení, stavební úřad, přestupky, správní delikty a pokuty, doprava a silniční hospodaření a vnitřní věci představují 71% všech zaměstnanců vykonávajících výkon přenesené působnosti městských obvodů Ostravy a **99%** všech probíhajících řízení. Na tyto oblasti je potřeba zaměřit pozornost při případné racionalizaci výkonu přenesené působnosti.

Výše uvedená tabulka zpracovaná v rámci rozboru vedených řízení a pracovních úvazků tvoří jedno z východisek pro varianty navrhované v závěrečné části bakalářské práce, kdy zejména agendy ve spodní části tabulky, jejichž podíl na probíhajících řízeních je zanedbatelný, by bylo vhodné nějakým způsobem zefektivnit, případně centralizovat v rámci úspor, avšak s ohledem na jejich dostupnost a akceschopnost při vyřizování požadavků občanů.

4.5. SWOT analýza

Zpracovaná SWOT analýza nastiňuje komplexně veškeré hrozby, příležitosti, silné a slabé stránky v řízení města Ostravy. Její výstupy pak jsou zapracovány do variant návrhů dalšího postupu, kde jsou zohledněny příležitosti a naopak možnosti odstranění negativ vycházejících ze současného stavu města, na které bylo takto poukázáno.

Silné stránky	Slabé stránky
Stávající uspořádání představuje nadstandardní příklad maximální dostupnosti výkonu přenesené a samostatné působnosti.	Nejsou k dispozici věrohodná a komplexní data o výkonu přenesené působnosti městskými obvody, není systematicky sledována a vyhodnocována kvalita, rozsah, rychlost výkonu přenesené působnosti.
Úzká/užší vazba mezi klienty/občany (zvláště v případech satelitních městských obvodů), politickou reprezentací a úřadem (čím větší správní obvod, tím lze předpokládat četnost přímých vazeb a míru přímé společenské kontroly nižší).	Provozní výdaje na jednoho zaměstnance se zvyšují se snižujícím se počtem obyvatel městského obvodu - zajištění státní správy a samosprávy území s nízkým počtem obyvatel je z ekonomického hlediska neúměrně nákladné
Úřední hodiny "větších" MOB: např. Poruba (občansko správní agendy 5 dnů v týdnu), Ostrava - Jih (každá první středa v měsíci do 18:00 hod.)	Provozní výdaje na jednoho zaměstnance jsou v průměru o 5,5% vyšší než u srovnatelných územních celků v ČR. Existují, ale výrazné rozdíly mezi Mob (mínus 25% až plus 42%).
Www stránky některých Mob obsahují přehledné a obsahově vyhovující informace o způsobu vyřízení životních situací, kontaktech, formulářích.	Současně jsou menší městské obvody povinny zajistit všechny Statutem svěřené působnosti, což se projevuje vyšším % pracovních úvazků v přenesené působnosti a méně zaměstnanců pak zajišťuje úkoly v oblasti působnosti samostatné (což by mělo být hlavním posláním/důvodem existence městských obvodů). Značný rozsah přenesené působnosti bude u menších MOB, vzhledem k nízkému počtu zaměstnanců, velmi obtížné personálně zajistit na odpovídající odborné úrovni (vysoká kumulace funkcí a úzce specializovaných činností).
V průměru se výdaje na platy neliší od porovnatelných měst v ČR, ale existují výrazné rozdíly mezi jednotlivými Mob.	V ukazatelích jako jsou provozní výdaje na zaměstnance, mzdy a odvody na jednoho zaměstnance, úřední hodiny apod. existují výrazné rozdíly mezi jednotlivými městskými obvody. Rozdíly existují také v prostředí jednotlivých úřadů (prostory pro čekání, čekací doba, informační systémy, dostupnost formulářů, informace o nepřítomnosti, vstřícnost a odbornost zaměstnanců).
Provoz systému eSMO, který ale není rozšířen na působnosti MOB.	Příjmy MOB z výkonu přenesené působnosti jsou proti porovnatelným obcím ČR a porovnatelnému rozsahu výkonu státní správy nižší o 20 až 40%. Zdůrazňujeme rozdíly mezi MOB, kdy % nedokrytí roste se snižujícím se počtem obyvatel MOB a dokládá tak nižší výkonovou a ekonomickou efektivitu správy území s menším počtem obyvatel.

	Informace na www stránkách Mob se co do obsahu i formy výrazně liší. Není zajištěno, aby občan/klient obracející se na úřad městského obvodu měl k dispozici informace a servis srovnatelné kvality (životní situace, kontakty ...).
	Stávající systém je pro řadu občanů nepřehledný (Co a kde si mám vyřídit?).
	Komfort uživatele z hlediska provozní doby/úředních hodin se mezi úřady městských obvodů liší. Pouze ve čtyřech případech lze hovořit o promyšlenější snaze umožnit klientům/občanům návštěvu úřadu tak, aby ji bylo možné co nejlépe sladit zejména se zaměstnáním.
Příležitost	Hrozby
V rámci analýzy bylo z celkově 16 okruhů výkonu přenesené působnosti stanovené Statutem vymezeno 6 - 7 oblastí, které tvoří 99% !! Všech probíhajících řízení. Na tyto oblasti je potřeba zaměřit pozornost při případné racionalizaci výkonu přenesené působnosti.	Stávající systém výkonu přenesené a samostatné působnosti neefektivně odčerpává část zdrojů využitelných v rámci jiných priorit například v oblasti rozvoje města, údržby majetku apod.
V rámci analýzy byly definovány agendy, které se mohou opakovaně přímo dotknout většiny občanů městských obvodů v tom smyslu, že je nucen legislativou (tj. není zde prvotní zájem např. chci stavět, chci si stěžovat, chci rybářský nebo lovecký lístek, potřebuji pomoc v hmotné nouzi) navštívit příslušný úřad a učinit úkony stanovené zákonem. Dále agendy, kdy prvotní je určitý zájem občana a konečně agendy ostatní (kdy se jedná o represivní opatření nebo prosazování zájmu státu, místní dopravu apod., a kdy je pravděpodobnost, že se občan „úředně“ s touto agendou ve svém životě přímo „setká“ nižší nebo minimální). Pozornost je potřeba zaměřit na agendy, kdy je občan například po změně bydliště nucen k návštěvě úřadu – zde zajistit maximální dostupnost a kvalitu, stejně jako v případě agend "prvotního zájmu" (s výjimkami). Ostatní "represivní" a okrajové agendy (ale také např. rybářské a lovecké lístky) lze z větší části centralizovat a tím zefektivnit jejich poskytování.	Spokojenost obyvatel/občanů s výkonem přenesené působnosti (obecněji s činností a klientskou přívětivostí úřadů) je jednou ze složek subjektivně vnímané kvality života. Konkrétní zkušenosti pak mají vliv na rozhodování občanů ve volbách.
Provedení revize Statutu a racionalizace klíčových oblastí výkonu přenesené působnosti zejména s ohledem na dostupnost služeb a ekonomickou efektivitu. Zpracování variant zajištění výkonu a dostupnosti přenesené působnosti na Mob včetně rámcového	Zásahy do stávajícího rozdělení kompetencí (bez dostatečné diskuze, komunikace a konsenzu napříč všemi zainteresovanými stranami - nejedná se o centralizaci "za každou cenu") pravděpodobně vyvolají odpor samosprávných orgánů městských obvodů.

propočtu úspor na základě využití referenčních údajů o výkonnosti a počtech zaměstnanců z jiných měst ČR (data Benchmarkingové iniciativy 2005).	Zprostředkovaně na základě informací v médiích a zdůrazňování negativ navrhovaných opatření politickými reprezentacemi městských obvodů i mezi občany městských částí.
Zajistit, aby občan/klient obdržel zejména v klíčových oblastech výkonu přenesené působnosti službu ve srovnatelné kvalitě (a časové dostupnosti - úřední hodiny), ať už svou záležitost vyřizuje na kterémkoli z úřadů městských obvodů. Kvalitu služeb průběžně sledovat a vyhodnocovat. Zpracovat porovnání kvality poskytovaných služeb (informační systém, www stránky, odbavovací systémy na větších úřadech, vstřícnost a profesionalita úředníků – prostřednictvím tzv. mystery clients, hodnocení klientského prostředí, průzkum spokojenosti klientů/občanů) na úřadech městských obvodů i Magistrátu	Racionalizace klíčových oblastí výkonu přenesené působnosti např. ve variantě jejich převodu na 4 až 6 MOB může vést ke zhoršené územní dostupnosti služeb části obyvatel (byť vyvážené kvalitou a časovou dostupností služby), která může být negativně vnímána občany, médii a politickými reprezentacemi městských obvodů.
Zlepšení věrohodnosti údajů o výkonu přenesené působnosti. Stávající zdroje dat jsou poznamenány vysokou chybovostí a obtížnou porovnatelností. Možnost realizovat projekt benchmarkingového porovnávání a využít metodiku, která již byla čtyřmi MOB otestována v roce 2006 (dobrovolné zapojení do Benchmarkingové iniciativy 2005). Údaje průběžně sledovat a vyhodnocovat.	Pokud by byla provedena centralizace okrajových činností (viz Příležitosti), mohlo by dojít k nekontrolovanému růstu výdajů (zajištění budov, technických prostředků, převody a navyšování počtu zaměstnanců). Veškerá opatření včetně nákladů a rozpočtu musí být projektově řízena, počty zaměstnanců nesmějí převýšit referenční hodnoty získané v rámci benchmarkingu ze srovnatelných měst ČR.
Spokojenost obyvatel/občanů s výkonem přenesené působnosti (obecněji s činností a klientskou přívětivostí úřadů) je jednou ze složek subjektivně vnímané kvality života. Konkrétní zkušenosti pak mají vliv na rozhodování občanů ve volbách. Veřejně deklarované kroky/opatření/zlepšování (kombinované s průzkumem názorů občanů a hodnocením kvality služeb) na stávající systém bude mít pozitivní vliv image veřejné správy ve městě a politické reprezentace.	Snaha městských obvodů o posílení a rozšíření dalších kompetencí - např. rozšíření počtu stavebních úřadů.

Zdroj – interní materiály poskytnuté Magistrátem města Ostravy

5. Závěr

Princip územně členěného statutárního města s vlastní samosprávou je možné považovat za správný, neboť zajišťuje mnohem lepší komunikační propojenost zástupců místní samosprávy s občany a zajišťuje pohodlnou dostupnost občanů k frekventovaným správním činnostem. V žádném případě však není možno díky stávajícímu volebnímu systému zajistit proporcionalitu zastoupení jednotlivých městských obvodů v zastupitelstvu města, což přes existenci a dobré fungování sboru starostů jako kolektivního poradního orgánu města některé městské obvody diskvalifikuje.

Zároveň je možné konstatovat, že územní členění města na 23 městských obvodů je příliš vysoké, což lze podepřít i historií správního vývoje Ostravy, kdy v průběhu let docházelo k decentralizaci a vzápětí zpětně k centralizovanějšímu řízení města i územního členění. Okrajové správní činnosti, které nemohou být na městských obvodech profesionálně zajišťovány a navíc zbytečně zatěžují městské obvody, by bylo vhodné přenést na Magistrát města Ostravy. Městské obvody by se tak mohly věnovat klíčovým kompetencím z hlediska občanů a tím by došlo nesporně ke zlepšení kvality poskytovaných služeb. Přílišná decentralizace výkonu agend zejména v oblasti územního plánování, investic, bytové politiky, k níž došlo na počátku 90. let při utváření městských obvodů, se ukázala jako neefektivní a brzdící rozvoj města. Proto postupně dochází v průběhu let k revizi Statutu města Ostravy a kompetence v uvedených oblastech jsou postupně přenášeny na magistrát.

Následující doporučení/varianty dalšího postupu vycházejí ze závěrů popsanych v této práci, provedených analýz dostupných údajů, příležitostí popsanych ve SWOT analýze stávajícího stavu a z následujících předpokladů:

a) Smyslem optimalizace výkonu přenesené i samostatné působnosti na území města není samoučelná centralizace výkonu na úkor městských

obvodů. Naopak je potřeba vytvořit dostatečné a srovnatelné podmínky pro výkon státní správy na obvodech a „zbavit“ úřady městských obvodů agend, které nemají přímý vliv na obyvatele, případně kvalitu života v městské části, jsou okrajové a při několika případech ročně zbytečně zatěžují personální kapacity.

b) Důležité je zajistit, aby veškeré služby byly zajišťovány maximálně efektivně tak, aby nedocházelo ke zbytečným výdajům z omezených rozpočtových zdrojů města a městských obvodů.

c) Každý občan města musí mít zajištěno poskytování služeb ve srovnatelné kvalitě, ať již vyřizuje své záležitosti (má trvalý pobyt) v kterémkoli z městských obvodů.

d) Agendy přenesené působnosti, u nichž se pravděpodobnost jejich opakovaného využití týká všech nebo nejvyššího počtu občanů města, mají být poskytovány s ohledem na dopravní obslužnost co nejblíže místa trvalého pobytu, ale za předpokladu ekonomicky odůvodnitelných výdajů.

Zvažujeme-li další vývoj řízení a správy statutárního města Ostravy, nabízí se řešení několika variantami, při nichž však byly vyhodnoceny činnosti, které by měly být realizovány při každé z dále uvedených variant a které umožní rozhodování na základě věrohodných údajů a přinesou argumenty a zřehlednění stávající situace:

➤ **Zlepšení věrohodnosti údajů dále využívaných pro rozhodování**

Zpracovat porovnání kvality poskytovaných služeb (informační systém, www stránky, odbavovací systémy na větších úřadech, vstřícnost a profesionalita úředníků ověřená prostřednictvím tzv. mystery clients, hodnocení klientského prostředí, průzkum spokojenosti klientů/občanů) na úřadech městských obvodů i Magistrátu. Předpokládá se aktivní zapojení MOb.

➤ **Zlepšení kvality poskytovaných služeb**

Realizovat projekt benchmarkingového porovnávání výkonu přenesené a částečně samostatné působnosti všech MOB (možnost využití metodiky a databáze Benchmarkingové iniciativy 2005). Předpokládá se aktivní zapojení MOB.

➤ **Rozšíření možností systému eSMO**

Zpracovat projekt možnosti rozšíření systému eSMO na vybrané agendy MOB, popisy životních situací centralizovat v rámci eSMO a přesměrovat zde informace k životním situacím z www stránek MOB.

5.1. Navrhované varianty

5.1.1. Varianta 1

Zachovat stávající stav, t. j. ponechat členění na 23 městských obvodů, soustředit se na zlepšení kvality a efektivity služeb a motivovat za tímto účelem městské obvody, a to především na základě výsledků průběžného porovnání kvality služeb alespoň jednou ročně, čili realizovat pouze výše uvedené projekty. Vyvíjet tlak na efektivní využívání všech prostředků a to prostřednictvím sběru, vyhodnocování a následným zveřejňováním relevantních údajů. Na základě dat stanovit spravedlivější systém přerozdělování prostředků, motivovat MOB ke zvyšování kvality poskytovaných služeb, především na základě výsledků porovnání kvality mezi jednotlivými městskými obvody. Pravděpodobnost úspor na výkon samostatné i přenesené působnosti však v této variantě nelze předpokládat. Jako přínos této varianty lze předpokládat průběžné zlepšování kvality služeb, spravedlivější systém přerozdělování příspěvků a zpřehlednění celého systému a motivaci MOB.

5.1.2. Varianta 2

Revidovat Statut, centralizovat okrajové činnosti, t. j. z hlediska občanů nejméně využívané služby, na Magistrát města Ostravy. Jde o služby, které tvoří 1 procento vedených řízení, ale zároveň polovinu kompetencí přenesených na městské obvody Statutem, viz tabulka 4.3.3.1. „Analýza počtu vedených řízení MOB v jednotlivých oblastech přenesené působnosti“. S tím by bylo pochopitelně nutné zpracovat požadavky na prostorové a technické řešení některých pracovišť, která už v současnosti budova radnice nemůže poskytnout. Varianta 2 taktéž počítá se současnou realizací projektů Zlepšování věrohodnosti údajů, Zlepšení kvality poskytovaných služeb a Rozšíření možností systému eSMO.

Přínosem by bylo zpřehlednění stávajícího systému pro vyřizování požadavků občanů, zjednodušení vyřizování agend na městských obvodech a v neposlední řadě opět vyšší specializace, efektivita systému. V případě důsledného dodržování podmínek pro snižování nákladů, jasně a zřetelně stanovených pravidel poskytování služeb bychom mohli v této variantě hovořit i o úspoře nákladů na výkon přenesené působnosti v řádech i několik miliónů ročně.

5.1.3. Varianta 3

Je možné uvažovat i o třetí variantě, která by obsahovala taktéž revizi Statutu, vybrané a z hlediska občanů klíčové kompetence by byly přeneseny na 4 – 6 městských obvodů (dle mého názoru by v úvahu přicházely městské obvody Ostrava-Jih, Poruba, Mariánské Hory a Hulváky, Vítkovice a Slezská Ostrava, Mor. Ostrava a Přívoz). Mělo by jít především o ty kompetence, které přílišnou decentralizací měly na rozvoj území města negativní dopad, jsou to už zmíněné agendy územního plánování a v některých případech i stavebního řádu, investic nebo celková koncepce bytového fondu, jehož způsob správy byl ponechán na

libovůli a finančních možnostech jednotlivých městských obvodů. Okrajové činnosti by byly centralizovány na Magistrát města Ostravy. Opět je při této variantě nutno realizovat také projekty Zlepšování věrohodnosti údajů, Zlepšení kvality poskytovaných služeb a Rozšíření možností systému eSMO.

Při této variantě správy a řízení města by se už mohlo uvažovat o úsporách na výkon přenesené působnosti za několik desítek milionů korun ročně i přesto, že přenos kompetencí i okrajových činností by vyžadoval určité náklady. Je však třeba připomenout, že o podobné variantě se už v politickém spektru řízení města diskutovalo koncem 90. let-uvažovalo se o tzv. hroznovém uspořádání kolem čtyř, osmi a dvanácti obvodů, avšak návrhy byly ve všech případech zamítnuty.

5.1.4. Varianta 4

V úvahu zde připadá i poslední varianta, která by zahrnovala totální revizi Statutu, převod všech kompetencí na jedno místo, tedy centralizaci přenesené i samostatné působnosti na jedno místo. Tato varianta by v podstatě znamenala likvidaci místních samospráv, avšak v neprospěch demokracie, došlo by mimo jiné k přerušení propojenosti volených zástupců samosprávy s voliči na místní úrovni. Řízení města by se tak stalo zcela centralizovaným. Náklady na vybudování takto centralizovaného výkonu řízení města by byly nesrovnatelně vyšší než v případě předchozích navrhovaných variant a hlavně by došlo k zásadním komplikacím v neprospěch občanů. Na druhou stranu by tato varianta přinesla maximální úspory z hlediska samotného výkonu přenesené i samostatné působnosti. Domnívám se však, že jde o variantu vysoce nepravděpodobnou a politicky neprůchodnou, taktéž z pohledu občanů města nepřijatelnou a je tedy zbytečné dále se s ní zabývat.

Poznámky

- 1) www.Ostrava.cz, logo města
- 2) www.ostrava.cz
- 3) Odbor dopravy Magistrátu města Ostravy
- 4) Odbor vnitřních věcí magistrátu, počet obyvatel k 31.12.2009
- 5) Odbor legislativní a právní magistrátu, Bydliště zastupitelů města, 2009
- 6) Organizační řád magistrátu, Organizační struktura, září 2009.
- 7) Výroční zpráva za r. 2008, s.11.
- 8) Výroční zpráva SMO za rok 2008, s.13.
- 9) Výroční zpráva SMO za rok 2008, s.17
- 10) Příjmy a výdaje SMO spojené s výkonem přenesené působnosti za rok 2009, odbor financí a rozpočtu magistrátu, 2009.
- 11) Vyhl. č. 11/2000, Statut města Ostravy.

Seznam zkratek

k.ú. – katastrální území

MV ČR – Ministerstvo vnitra České republiky

OSZV – odbor sociálních věcí a zdravotnictví

SMO – Statutární město Ostrava

AIM – automatizovaný imisní monitoring

ODIS – Ostravský integrovaný dopravní systém

BI 2005 – banchmarketingová iniciativa 2005

MOB – městský obvod

eSMO – elektronické statutární město Ostrava

SWOT – **S**trengths **W**eaknesses **O**pportunities **T**hreats

Seznam použité literatury

Knihy:

ČECHÁK V., *Vývoj veřejné správy v Československu a ČR 1945-2004*, Praha, 2004, **ISBN**: 80-86754-22-7.

REKTOŘÍK, J., ŠELEŠOVSKÝ, J. a kol., *Jak řídit kraj, město, obec. Strategie komunikace řízení*, Brno: Masarykova univerzita, 2002, ISBN: 80-210-2957-9.

Strategický plán rozvoje statutárního města Ostravy na léta 2009 – 2015
Výroční zpráva SMO za rok 2008, Ostrava 2009.

Elektronické publikace:

Statutární město Ostrava [on-line]. 2010. [cit. 20.2.2010], dostupné z
<<http://www.ostrava.cz/>>

Statutární město Brno, [on-line]. 2010. [cit. 20.2.2010], dostupné z
<<http://www.brno.cz/>>

Prohlášení o využití výsledků bakalářské práce

Prohlašuji, že

- jsem byla seznámena s tím, že na mou bakalářskou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. – autorský zákon, zejména § 35 – užití díla v rámci občanských a náboženských obřadů, v rámci školních představení a užití díla školního a § 60 – školní dílo;
- beru na vědomí, že Vysoká škola báňská – Technická univerzita Ostrava (dále jen VŠB-TUO) má právo nevýdělečně, ke své vnitřní potřebě, bakalářskou práci užít (§ 35 odst. 3);
- souhlasím s tím, že bakalářská práce bude v elektronické podobě archivována v Ústřední knihovně VŠB-TUO a jeden výtisk bude uložen u vedoucího bakalářské práce. Souhlasím s tím, že bibliografické údaje o bakalářské práci budou zveřejněny v informačním systému VŠB-TUO;
- bylo sjednáno, že s VŠB-TUO, v případě zájmu z její strany, uzavřu licenční smlouvu s oprávněním užít dílo v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;
- bylo sjednáno, že užít své dílo, bakalářskou práci, nebo poskytnout licenci k jejímu využití mohu jen se souhlasem VŠB-TUO, která je oprávněna v takovém případě ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které byly VŠB-TUO na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše).

V Ostravě dne 7. května 2010

Lenka Kuzníková

Seznam příloh

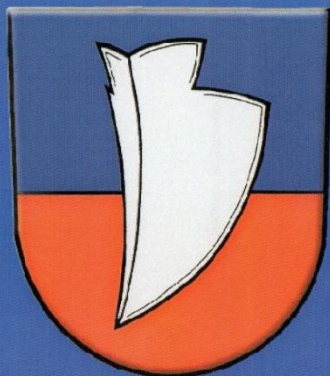
Příloha č. 1	Správní obvod Ostrava
Příloha č. 2	Rozhovor s tajemníkem magistrátu

Příloha č. 1

Dolní Lhota

První písemná zmínka: 1424

Obec :

Dolní Lhota

▣ rozloha :

5 km²

▣ počet obyvatel :

1352

▣ Starosta :

Bc. Vladimír Sobas

Počet zastupitelů: 7

Čavisov

První písemná zmínka: 1377

Obec :

Čavisov

▣ rozloha :

4,11 km²

▣ počet obyvatel :

473

▣ Starosta :

Milan Šípula

Počet zastupitelů: 7

Horní Lhota

První písemná zmínka: 1441

Obec :

Horní Lhota

□ rozloha :

4 km²

□ počet obyvatel :

682

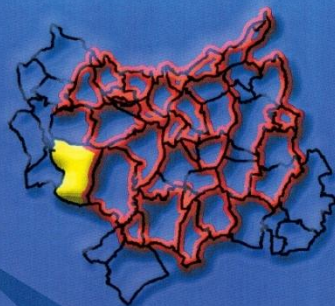
□ Starosta :

Ing. Jaroslav Berger

Počet zastupitelů: 11

Klimkovice

První písemná zmínka: 1383

Obec :

Klimkovice

□ rozloha :

14 km²

□ počet obyvatel :

3979

□ Starosta :

Ing. Pavel Malík

Počet zastupitelů: 17

Olbramice

První písemná zmínka: 1377

Obec :

Olbramice

▣ rozloha :

5 km²

▣ počet obyvatel :

585

▣ Starosta :

Ing. Ladislav Bárta

Počet zastupitelů: 9

Stará Ves nad Ondřejnicí

První písemná zmínka: 1267

Obec :

Stará Ves nad Ondřejnicí

▣ rozloha :

18 km²

▣ počet obyvatel :

2577

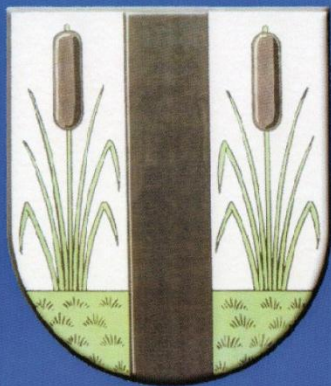
▣ Starosta :

Ing. Dalibor Dvořák

Počet zastupitelů: 15

Šenov

První písemná zmínka: 1305

Obec :

Šenov

▣ rozloha :

16 km²

▣ počet obyvatel :

5637

▣ Starosta :

Mgr. Darja Kuchařová

Počet zastupitelů: 21

Václavovice

První písemná zmínka: 1305

Obec :

Václavovice

▣ rozloha :

5 km²

▣ počet obyvatel :

1653

▣ Starosta :

Ing. Magda Pustková

Počet zastupitelů: 15

Velká Polom

První písemná zmínka: 1288

Obec :

Velká Polom

- ▣ rozloha :
11 km²
- ▣ počet obyvatel :
1656
- ▣ Starosta :

Ing. Ludmila Bubeníková

Počet zastupitelů: 15

Vratimov

První písemná zmínka: 1305

Obec :

Vratimov

- ▣ rozloha :
14 km²
- ▣ počet obyvatel :
6754
- ▣ Starosta :

Mgr. Iveta Zechová

Počet zastupitelů: 17

Vřesina

První písemná zmínka: 1270

Obec :

Vřesina

- ▣ rozloha :
8 km²
- ▣ počet obyvatel :
2570
- ▣ Starosta :

Jana Holušová

Počet zastupitelů: 15

Zbyslavice

První písemná zmínka: 1359

Obec :

Zbyslavice

- ▣ rozloha :
7,4 km²
- ▣ počet obyvatel :
548
- ▣ Starosta :

Ing. Zdeněk Besta

Počet zastupitelů: 15

Příloha č. 2

„Služby pro občana musí být co nejvyšší“

Po nástupu do funkce tajemníka magistrátu před dvěma lety jste v rozhovoru pro Ostravskou radnici vyslovil vizi, že své úsilí zaměříte na to, aby magistrát poskytoval občanům při vyřizování všech agend služby na vysoké odborné úrovni, co nejefektivněji a co nejpoohodlněji – prostě co nejlepší servis při dodržení platné legislativy.

Jak se vám daří tuto vizi naplňovat?

Také jsem zdůraznil, že fungování magistrátu je týmová práce, kterou při řízení magistrátu podporuji a rozvoj týmové práce patří stále k mým prioritám. Troufám si říci, že díky dobře fungujícímu týmu zaměstnanců se nám kvalitu poskytovaných služeb daří udržet a dále zvyšovat. Tato slova, která mohou vyznít subjektivně, podepřu několika příklady: v roce 2009 klesl oproti minulým letům počet stížností směřujících proti postupu správního orgánu či nevhodnému chování úředních osob. Na adresu magistrátu byla od občanů doručena řada pochvalných dopisů týkajících se přístupu, vstřícnosti a odbornosti úředníků i jejich snaze vyhovět. Občané oceňují rychlost vyřízení žádostí, samozřejmě tam, kde to legislativa umožňuje, a také nabízenou možnost uhradit správní poplatky platebními kartami.

Řada podnětů, dotazů a podání je v poslední době vyřízena ke spokojenosti občanů při osobním jednání bez nutnosti písemného zápisu. Občanům je problém vysvětlen, sděleny možnosti jeho řešení nebo poskytnut kontakt na věcně příslušné místo, pokud není věc v kompetenci statutárního města Ostravy. Tento způsob vyřizování je občany vítán, neboť odpadá zdlouhavá korespondence v záležitostech, které lze řešit na místě bez zbytečných průtahů. I to svědčí o stále se zlepšující komunikační zdatnosti úředníků, v níž jsou trénováni prostřednictvím komunikačních seminářů a dalšího vzdělávání, jehož jsou ze zákona povinni se účastnit.

Také v celorepublikovém průzkumu, jak jednotlivé magistráty komunikují s občany, se Magistrát města Ostravy v roce 2009 umístil na 1. místě a získal ocenění „nejlépe komunikující úřad.“

O vás je známo, že jste zastáncem celoživotního vzdělávání úředníků a kladete důraz na odbornost.

Ano, vzdělávání úředníků, které je na magistrátu na velmi dobré úrovni, věnuji značnou pozornost. Vyžaduji jednak, aby funkční místa zastávali lidé s odpovídajícím vzděláním a všichni úředníci, kteří vykonávají správní činnost podléhající ze zákona speciální a náročné zkoušce odborné způsobilosti, ji také úspěšně absolvovali.

Magistrát získal v roce 2008 také ocenění „ projekt roku“ za komunikaci úředníků se sluchově postiženými občany ve znakové řeči. Pokračuje magistrát v těchto službách ve vztahu k handicapovaným?

Ani tyto služby jsme neopustili. Vyškolení úředníci ve znakové řeči se v této oblasti dále vzdělávají a pro příští školní rok uvažujeme o rozšíření výuky znakové řeči, neboť osobní přístup úředníků jejich dovednost komunikace ve znakové řeči jsou našim spoluobčanům s poruchou sluchu při vyřizování agend velmi nápomocny. Cítím však i svůj dluh vůči zdravotně postiženým občanům a to v tom, že se nám dosud nepodařilo v plné míře zpřístupnit webové stránky města nevidomým spoluobčanům, což bych rád v budoucnu napravil.(hk)

Ostravská radnice 3/2010, s.5